

750
1933

AVE MARIA
SEPTEMBER, 1933

“ A V E M A R I A ”

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem
v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

AVE MARIA

published monthly by

The Slovene

Franciscan Fathers,

VERY REV. BERNARD
AMBROŽIČ, O.F.M.

Comm. provincial.

P. O. B. 508,

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum

Naročnina:

\$2.50 letno

Izven U. S. A. \$3.00

Manager—Upravnik:

REV. BENEDICT

HOGE,

P. O. B. 508,

Lemont, Illinois

Editor—Urednik:

REV. ALEXANDER

URANKAR,

1852 W. 22nd Place,

Chicago, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

VSAK NAROČNIK

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Je-
zusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za na-
ročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so
za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila
Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem ozirju pod-
pirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja
naročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu
Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali,
pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je
bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče
idejalnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Se-
daj razumeš. Ave Marija utira pot tem študendom.

OBENEM SI APOSTOL

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija
krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen
ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih
katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli
je naročen na Ave Marijo, je tudi propagator verske
misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne
samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave
Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva
Jezusovega.

NOVEMU NAROČNIKU

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti
za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako po-
ljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah
priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Pove-
sti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi v razvedrilo in
pouk. Rabiš razvedrila na vsak način. Sezi po Ave
Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti
v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti
nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem,
da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

STAREMU NAROČNIKU

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobrotnik
naš. Toliko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše
skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi.
Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate
zelo težki. Stanoviten bodi in ostani z nami.
Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisari-
jata. — Za naročnike in dobrotnike es bere vsak mesec
sv. maša.

A V E M A R I A

Septemberska štev. 1933.—

Nabožni mesečnik.

—Jubilejni letnik XXV.

Zvestemu čuvarju naših svetinj.

NADŠKOF Jeglič je vtelešen lik slovenskega človeka. Postava, obraz, kretnje razodevajo našega Gorenjca, ki se mu je mehka nprav utrdila v ostrih sapah planin in trdem delu. Zato tako goreče ljubimo tega mogočnega starca, ker vidimo v njem sebe v tisti dovršenosti, ki jo le malokdo od nas dosega.

Največ nam govorijo njegove oči, ki znajo biti tako mile v svoji razumevajoči dobroti do navsveta in pomoči potrebnih, pa ko meč presuniti graje in obsodbe vrednega v pravičnem srdcu in gnjusu nad vsako krivico in grdobijo. Ta veliki mož ne sklepa kompromisov z zlobo, lažjo in grehom in lastne strasti kroti z neizprosno strogostjo do sebe in čuječnostjo v delu od zore do mraka. Življenje nadškofa Jegliča šteje le malo ur oddiha; trenutke, ko je bil svoboden poklicnega dela, je napolnil z molitvijo in premišljevanjem, namenjenim svoji osebnim izpopolnitvi in blaginji svojega naroda. Pisalna miza, sprejemna soba, knjižnica, kapelica in klečalnik v škofijskem dvorcu — prižnica, izpovednica, bolniška postelja na pastirskih potovanjih po deželi — govorniški oder, s katerega je z ognjevitimi besedami navduševal množice za krščansko npravstveno življenje na velikih shodih — to je tisto prostrano polje, ki ga je obdeloval naš škof slehern dan s tisto marljivostjo, s katero so njegovi očetje in praočetje obdelovali dedno njivo. To je glavna oznaka Jegličevega življenja, da ne pozna nobenega počitka, da je posvečeno samo drugim, da lajša njihove težave, jih bodri in jim kaže pot naprej; sebi pa le v toliko, da ohranja svojo ogromno duhovno energijo v samopremagovanju in duhovni vaji za slovensko ljudstvo, kateremu je Bog škofa Jegliča postavil v eni najvažnejših zgodovinskih dob za duhovnega voditelja in vzornika.

Gospodar slovenske hiše — vedno čuječ, neutrujen in skrben gospodar, ki je ostal vedno neu-

strašen na svojem mestu — to nam je bil škof Jeglič. Bili so usode polni časi, ko nam je bil vladika. Začenjala se je nova doba, ko je bilo treba naš narod utrditi v očetni veri, ga varovati zmot, ki so ga odvrčale od njegovih krščanskih kulturnih tradicij in od slovenskega krščanskega nprava in ga osvestiti, da se je zopet oklenil svojine na vseh poljih svojega duhovnega življenja. Dostopen za vsako veliko misel, je dr. Jeglič zastavil ves svoj vpliv kot naš vrhovni dušni pastir in ponudil vso svojo pomoč, da se je moglo začeti delo gospodarske osamosvojitve našega ljudstva, ker je spoznal, da je to nujen predpogoj splošnega duhovnega preporoda, zdravega družinskega življenja in kulturnega dviga ter krepke narodne, skrajnega odpora zmožne zavesti — in v tem oziru slovenski narod nikoli ne bo pozabil, da mu je prvo samoslovensko gimnazijo iz lastnih sredstev ustanovil škof Jeglič. On sam pa je vse svoje sile osredotočil okoli verske obnove našega ljudstva, da bi vera postala osrednje gibalno vsega njegovega življenja, da bi ne bila gola navada in površna zunanja oznaka, ki odpade ob resnejši preizkušnji, ali pa samo praznična uniforma, ampak da bi se kazala v vsakdanjem delu vsakega našega katoliškega človeka za socialni blagor. Pri tem pa je škof Jeglič opazoval vse drugo življenje okoli sebe, je vse dobro bodril in se odločno postavil proti robu vsakemu zlu, da bi mogel njegov narod srečno in mirno živeti — pravi gospodar slovenskega narodnega doma.

Tako je postal naš nadškof vsemu narodu zgled prave močnatosti; tak kakor on, bi moral biti vsak naš človek; neupogljiv kakor hrast v najhujših viharjih. Globoko vkoreninjen v svoje slovensko ljudstvo, v njegovo zemljo, zgodovino in nprav, je škof Jeglič kljuboval vsemu, kar je grozilo našemu narodu njegovi veri in duši; je skrbno pazil, da je nihče in ničesar ne izkvvari, da se ne izneveri sebi in svojemu kulturnemu poslanstvu.

Kaj pravi jubilant o sebi.

Ponatisnjeno iz "Slovenca".

ZA demantno sv. mašo želim, naj bi se proslavila neskončno ljubezniva in mogočna božja Previdnost. Zato Vam pošljem nekaj podatkov iz mojega dolgega življenja, v katerih se mogočno delo božje Previdnosti kar vidi in se prezreti ali celo tajiti nikakor ne more.

1. Ko sem l. 1859 dokončal šolanje v Begunjah, so ljudje mislili, naj bi me oče poslali v Ljubljano študirat. Toda siromašni oče se niso nič kaj upali. Kar pride v jeseni moja krstna botra iz Ljubljane rekoč, da je zame dobila stanovanje in naj me kar pošljejo. In zgodilo se je.

2. Kot študent sem vedno hrepenel, da bi postal duhovnik. Ko pa pridem v šesto latinsko šolo, me tovariši, posebno tedanji visokošolci oblegajo, češ: "Kako izvrsten študent si, pa te bo 'farštvo' požrlo." Zbegali so me. Leto dni sem trpel velike dušne boje. Na počitnicah po dovršeni redni šoli vstanem nekega dne prav zgodaj in grem na Brezje k Mariji, Materi božji. Ko v cerkvi mislim, se mi srce kar hipoma umiri, solnce božje milosti posije na priprošnjo Marijino name in kakor bi odrezal, so me minule vse skušnjave, je prenehal ves nemir.

3. Ko sem dovršil bogoslovne študije, mi škof Vidmar sporoči, da me bo poslal na Dunaj v Avguštinčej Čudno! Že deset let ni nobenega poslal in sedaj se odloči za mladega Jegliča, akoravno sem imel izvrstnih sošolcev.

4. Po srečno dovršenih višjih naukah me škof Pogacar imenuje za podvodjo v semenišču. Na jesen l. 1881 dobim nenadoma iz Zagreba pismo od meni popolnoma nepoznanega prof. dr. Stadlerja, ki je bil v tistem času imenovan za nadškofa vrhbosenskega. Ponudi mi kanonikat v Sarajevu, rekoč, da si med kanoniki želi enega Slovenca. Izenaden grem k škofu prosit, naj bi mi dovolil to ponudbo sprejeti. Škof rad privoli trdeč, da je to poziv v zares idealen poklic. — Kmalu potem se neko popoldne odpro moja sobna vrata. Vstopi nepoznan, suh gospod in se predstavi: jaz sem nadškof Stadler. Ko se je presenečenje poleglo, me nadškof vpraša, sem li za danes že rožni venec izmolil, ko mu odgovorim, da še ne, me povabi, da naj ga koj sedaj skupaj moliva.

5. Prve dni februarja l. 1882 sem se odpeljal v Sarajevo. Nadškof me je imel jako rad, bolj kakor ostale kanonike Hrvate. Kmalu me je imenoval za generalnega vikarja in tudi za apostolskega protonotarja. Ko je nadškof l. 1897 nevarno obolel, je kar na tihem izposloval, da me je papež Leon XIII. imenoval njegovim pomožnim škofom.

Na jesen tega leta me nekega dne nadškof povabi, naj bi prišel k njemu. Ko pridem, mi reče: "Pokleknite in izmolite 'Oče naš'. Ko to opravim, mi nadškof pove to-le: 'V Gorici je nadškof umrl; naslednika mu kar ne morejo dobiti; zato sem pisal kardinalu Rampolli, naj za Gorico imenujejo ljubljanskega škofa Missijo, Vas pa za njegovega naslednika v Ljubljani.'

Jaz se prestrašim in čakam, kako se bo zadeva razvila. Prav kmalu so časniki prinesli novico, da bo škof Missia postal nadškof v Gorici. Zavoljo teh vesti pišem ljubljanskemu škofu, naj me nikar ne poziva na ljubljansko škofijsko stolico. Škof Missia mi odgovori, da je že prepozno in je cesar zame; naj se ne branim, ker kot škof bom mogel prav veliko dobrega storiti za Boga, Cerkev in za ljudstvo.

6. V Ljubljani sem bil škof od 22. majnika l. 1898 do 31. julija 1930. Spominjam se pre mnogih dogodkov, ki dokazujejo posebno vodstvo božje Previdnosti. Omenim naj samo dva bolj zasebna.

Nekoč sem obiskal škofa Nagla v Trstu. Ta pravi: "Prav, da ste prišli, povedal Vam bom nekaj zanimivega. Pred nekoliko dnevi sem dobil iz Rima vprašanje, naj povem, če Vi res Nemce preganjate, kakor Vas Vaši Slovenci v Rimu tožijo. Odgovoril sem, da morem iz najboljši zanesljivega vira sporočiti, da to ni res, da imajo Nemci ob

nedeljah in praznikih v nemškem jeziku glavno pridigo v stolni cerkvi, da jim vsako leto za postne pridige, za Šmarnice in včasih še v adventu preskrbite dobrih govornikov z Dunaja." Pa kako je tržaški škof to vedel? Pred nekoliko tedni sem bil pri njem in sem mu pripovedoval o dušnopastirski skrbi za Nemce. Kako lepo je božja Previdnost tudi to malo zadevo uredila!

Ko je bil nadškof Belmonte na Dunaju kot apostolski nuncij, mi nekega dne piše, da vlada namerava prihodnjo soboto "sekvester" nad menoj izreči in izvršiti, ker sem menda 20.000 kron škofijskega premoženja poneveril; naj mu sporočim o tem, da me bo mogel braniti. Kaj je pa bilo?

Da bi odpravil smrdeči konjski hlev iz škofije, sem zid dal na pristavi nov hlev in sem pred hlev postavil hišo, da se hlev ne bi na ulico videl. Še preden se je hiša s hlevom dozidala, je deželni predsednik Hein zahteval račune. Jaz sem mu jih poslal. Čez nekaj časa dobim od vlade popravljene račune, trdeč, da računi znosijo 20.000 kron več, kakor sem jih dokazal: Kje je ta denar?

Nič nisem odgovoril, meneč, da bo zidava kmalu dovršena in bom mogel z natančnejšimi končnimi računi dokazati, da nisem nič poneveril.

V tem stadiju pa dobim zgoraj omenjeno vprašanje od nuncija. Zaboletu me je in začnem pregledavati račune, kakor mi jih je vlada vrnila in izkazujejo 20.000 kron nezakazanih. Kmalu se mi lice razsvetli, ker opazim, da se je vladni poročevalec pri seštevanju ravno za 20.000 kron zmotil. Brzjavim nunciju, da bom prišel osebno na Dunaj in dokazal, da obdolžitev ni resnična.

Nuncij je bil izredno vesel in mi je povedal, da me je ljubljanska vlada tožila in da je vsled tega Rim z zunanjim ministrstvom sklenil, dati me pod "sekvester". Šel sem v ministrstvo. Ali so zijali, ko so se prepričali o krivici obtožbi! Bil sem zelo hud in sem zahteval popolno zadoščenje. Ker so se tudi poslanci za to stvar zavzeli, je bil predsednik Hein kmalu premeščen.

7. Posebno pomoč mi je Bog izkazal pri zidanju zavoda sv. Stanislava. Preden sem začel, sem šel v urad, kjer sem vse delo priporočil Materi božji in v Rim, kjer sem si izprosil blagoslov papeža Leona XIII.

Zavod sem nameraval zidati na škofijski pristavi pri Sv. Petru. V tedanjem liberalnem taboru je zelo zašumelo. Hoteli so moj namen preprečiti. Poslali so tri slovenske pravke k meni, naj bi me pregovorili, da zidanje opustim. Ker ta deputacija ni ničesar dosegla, se je začela agitacija, naj mestna občina ne dovoli, da bi jaz tak zavod zidal. Vložil sem predpisano prošnjo na mestni zastop. Liberalna stran, na čelu "Slovenski Narod" je hujskala, naj se prošnja odbije. Meni se je to gnusilo. In mislil sem, čakajte, bom Vam eno zagodel, kakor zaslužite. Par dni pred odločilno sejo sem se peljal v Št. Vid in sem s pomočjo g. župnika dobil in si zagotovil lep prostor, na katerem sedaj mogočni zavod stoji. Ali so mestni očetje gledali, ko so čitali moje nepričakovano pismo, naj se o dovolitvi za zidanje zavoda nič ne posvetujejo, kar bi bilo brezpredmetno, ker bom zid dal zavod izven območja mesta Ljubljane. — Tako je božja Previdnost porabila ljubljanske liberalce, da je zavod na lepem mestu zunaj Ljubljane, kar je v vsakem pogledu, tudi v zdravstvenem in moralnem, za zavod prava sreča.

Ko sem začel zidati, sem imel precej denarja že v rokah, za drugo vsoto sem pa približno vedel, kje jo bom dobil. Posebno pa sem zaupal na pomoč Marije in na Previdnost božjo. Prišel sem takrat v silne zadrege, pa iz vseh me je rešil Bog.

Prvič sem prosil gg. duhovnike, naj bi zraven navadnih prispevkov naklonili še en poseben dar. In res: v treh me-

secih so mi žrtvovali 112.000 kron. Nekateri so se zadolžili, da so mogli pomagati.

Drugič sem dobil pomoč tako, da je Bog v istem letu poklical v večnost tri bolj petične umirovljene gospode, ki so vse premoženje darovali za zavod. Dobil sem 80.000 kron in sem mogel delo nadaljevati.

Tretjič mi je pomagal generalni vikar Flis, ki je poddedoval dom, ga prodal in mi 60.000 kron za zavode izročil. Te tri dogodke sem smatral za prav izredno pomoč božje Previdnosti, h kateri sem veliko molil.

8. Ko sem pred petimi leti imel birmovanje v radovljjski dekaniji, mi je dekan svetoval, naj posnemam lavatinskega škofa, ki si je izposloval pomočnika in naj si izberem profesorja dr. Rožmana. Jaz nisem o tem nič hotel slišati. Ko pridem po birmovanje v Ljubljano, pa dobim slične prošnje podpisane od prav dobrih duhovnikov. Zato so prosili lajki-inteligenti. Jaz pa nisem maral pomočnika. Veselilo me pa je, ker sem že sam v srcu mislil, da bi mi bil profesor dr. Rožman izvrsten naslednik; toda teh misli nisem upal nobenemu povedati. Sedaj pa vsi njega imenujejo in žele.

Zadevo povem svojemu generalnemu vikarju, proštu Kalanu in pristavim, da dokler morem delati, nobenega pomočnika ne maram. Toda g. prošt me opozori na to, da ne gre za pomočnika, ampak za dobrega naslednika, katerega naj škofiji preskrbim; sedaj so okolnosti ugodne, ker je na čelu vlade v Belgradu dr. Korošec. Ta razlog sem uvaževal in takoj v Rim poprosil za pomočnika s pravico nasledstva. Zaprošil sem za prof. dr. Rožmana. Prav naglo se je zadeva ugodno rešila. Od vladne strani se imenovanju niso ustavljali; bil je veliki župan Vodopivec in minister dr. Korošec. Par mesecev pozneje bi zadeva težko uspela.

Nato sem začel bolehati. V letih 1928 in 1929 sem birmovanje komaj opravil. Zato sem začel misliti na vpo-kojitev. V Rimu sem tozadevno dovoljenje hitro izposlo-

val. Bal sem se pa, da mi vlada ne bo nakazala mirovine. K sreči je bil v tistem času inženjer Dušan Serneck minister in je imel velik vpliv. On je izposloval naglo in ugodno rešitev umirovljenja. Bil je zadnji čas, ker kmalu po tem je ministrstvo padlo. — V vsem opisanem poteku vidim dobrotljivo roko božje Previdnosti.

9. Kam pa naj gre umirovljeni škof? Prepričan sem bil, da bo moj naslednik škofijo najbolj samostojno in nemoteno upravljal, ako za sebe dobim stanovanje zunaj škofije, se tam naselim in vse zveze s škofijo hitro z enim mahom pretrgam. Zato sem si izbral Gornji grad v lavatinski škofiji, kjer je krasna graščina last lavatinske škofije. Ker je bil naslednik s tem zadovoljen, sem se prve dni avgusta l. 1930 tja preselil.

V tej graščini živim sam zase in z ljubljansko škofijo občujem le toliko, kolikor ravno moram že iz uljudnosti. Kako hvaležen sem Bogu, ki mi je za zadnja življenjska leta tako krasno, primerno in ugodno stanovanje pripravil.

10. H koncu še en dogdek, ki se bo dozdeval smešen in vendar ni smešen. Ko sem bil v višji gimnaziji, sem tudi jaz s svojimi prijatelji sanjari, kako bomo navdušeno delali za Boga in za narod in nas bo zaradi uspehov ves svet poveliceval. V osmi šoli mi da neki prijatelj knjiško "Filoteja" od sv. Frančiška Saleškega. Seveda visokih razprav osmošolec nisem razumel, le ena trditev mi je segla globoko v srce. Namreč trditev, da smo dolžni vse življenje in delovanje posvetiti edino Bogu, najvišjemu Gospodu in da zase ne smemo iskati nobene časti in nobene slave. Ta misel se mi je globoko v srce zapičila. Toda, kako bi mogel zatreti misel na lastno čast in slavo! V mojem srcu je huda borba. In konec? Bogu odkritosrčno zatrdim, da bom živel in delal vse za njegovo čast, toda upam, da Bog name ne bo pozabil in mi v zameno tudi kaj časti pred svetom naklonil. — Ta pogodba mi prihaja na misel sedaj, ko kot nadškof živim v krasni graščini, sedaj ko mi za demantno sv. mašo Slovenci tako sijajne slovesnosti prirejajo

Božje besede o družini.

"Ni dobro človeku samemu biti. Naredimo mu pomočnico, njemu enako." (I. Moz. 2, 18.)

"In blagoslovil ju je Bog in rekel: Rastita in množita se in napolnita zemljo." (I. Moz. 1, 28.)

"Žene naj bodo možem podložne, kakor Gospodu. — Može ljubite svoje žene, kakor je Kristus ljubil cerkev in sam sebe zanjo dal, da bi jo posvetil. — Zavoljo tega bo zapustil človek očeta in mater in se bo držal svoje žene in bosta dva v enem mesu." (Efež. 5.)

"Ako pa kdo za svoje, zlasti za domače nima skrbi, je zatajil vero in je hujši od nevernika." (I. Tim. 5, 8.)

"Vsak, kateri se loči od svoje žene in vzame drugo, prešuštuje; in kdor vzame ločeno od moža, prešuštuje." (Luk. 16, 18.)

"Kdor je prešuštnik, pogubi zavoljo neumnosti svojega srca svojo dušo. Nečast in sramoto si nabira in njegova

grdobija se ne bo izbrisala." (Preg. 6, 32-33.)

"Ne odteguj otroku krotitve; zakaj, če ga s šibo udariš, ne bo umrl. Ti ga boš s šibo udaril, njegovo dušo pa boš rešil pekla." (Preg. 23, 13-14.)

"Sin, podpiraj starost svojega očeta in ne žali ga v njegovem življenju." (Sirah 3, 14.)

"Kdor svojo mater spoštuje, je kakor on, ki si zaklade nabira." (Sirah 3, 5.)

"Tri reči so pred Bogom in ljudmi potrjene: Edinost med brati, ljubezen do bližnjega, mož in žena, ki sta ene misli." (Sirah 25, 2.)

"Komu gorje? Čegavemu očetu gorje? Kdo ima prepir? Kdo pade v jamo? Kdo ima rane po nepotrebem? Kdo kalne oči? — Ali ne oni, ki ri pijači sede in pridno kozarce izpivajo?" (Preg. 23, 29-30.)

Družine, živite v Bogu!

Jezus govori: "Jaz sem vinska trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, on rodi veliko sadu, ker brez mene ne morete nič storiti. Ako kdo v meni ne ostane, bo venkaj vržen kakor mladika; in bo usahnila in jo bodo pobrali in v ogenj vrgli, da zgori." (Jan. 15, 6.)

"Dana mi je vsa oblast v nebesih in na zemlji. Pojdite torej in učite vse naroda. Učite jih izpolnjevati vse, kar koli sem vam zapovedal." (Mat. 28, 18.)

"Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje; kdor pa mene zaničuje, zaničuje Onega, ki me je poslal." (Mat. 18, 17.)

"To je moja zapoved, da se ljubite med seboj." (Jan. 15, 12.)

"To pa je večno življenje, da spoznavamo Tebe, edinega pravega Boga, in Jezusa Kristusa, katerega si poslal." (Jan. 17, 3.)

Kakšen je bil Kristus?

P. Bernard, O. F. M.

(Konec.)

PAZUJMO Kristusa še v enem prav kočljivem položaju in občudujmo njegovo izrazito umerjenost. Samo velik mož, ki je imel vse svoje dušne moči v najlepšem redu, je mogel tako nastopati. Samo mož, ki ga notranja moč ni mogla nikoli brez kontrole obvladati, samo mož, ki se ni nikoli dal preveč obvladati nežnomehkemu čuvstvovanju — je mogel tako nastopati.

V mislih imam znani prizor, ko so privedli predenj žensko, pravkar zasačeno v grehu prešuštva.

Mirno je sedel Gospod v tempeljnu in učil. Precejšnja truma poslušavcev je morala biti zbrana okoli njega. Nenadoma zašumi tam ob vratih in v tempelj privihra skupina pismarjev in farizejev. Pred seboj tirajo žensko, da jo postavijo pred sodnji stol Gospodov.

Pa jim je bilo kaj malo na tem, da se ženska obsodi, še manj do tega, da se da zadoščanju Bogu za greh — za to jim je šlo, da se Gospod ujame v spretno nastavljeno zanko. . . .

“Učenik, ta ženska je bila ravnokar zasačena v prešuštvu. Glej, Mozesova postava ukazuje, da se ima taka na mestu kamenjati. Kaj pa ti praviš?”

Vse utihne, vseh oči so uprte v Gospoda. . .

Vsi razumejo nastavljeno zanko. Kako se bo izognil, da ne bo v hipu vjet. . . ?

Res je bila taka Mozesova postava. Nekdaj so jo tudi uporabljali in tako žensko neusmiljeno kamenjali. Toda že dalje časa se to ni več godilo. Judje so na tisto postavo vsaj v praksi nekako pozabili. Še več. Odkar so bili Judje podložniki mogočnega Rima, niso smeli več po svojih postavah deliti smrtne kazni.

Saj vemo, da so se pozneje, ko so tožili Jezusa Pilatu, sami sklicevali na to uredbo. Ko jim je rekel Pilat, naj sami sodijo Jezusa po svojih postavah, so mu odgovorili: Mi ne smemo nikogar po svojih postavah smrtno kaznovati.

Mozesovo postavo so seveda vsaj na zunaj vsi Judje spoštovali. Kdor bi se bil med njimi javno postavil zoper to postavo, bi v očeh množice takoj zapravlil ves ugled. In prav to so hoteli doseči glede Jezusa.

Ako bi pa Gospod potrdil, da se ima ženska kamenjati, bi seveda prišel navzkriž z rimsko postavo. Toraj na en način se bo sedajle vjel. . .

Če je vsak med navzočimi lahko spoznal nastavljeno zanko, kako bi je Gospod ne bil spoznal? Toda nekaj drugega je, spoznati past, nekaj drugega, ne vjeti se vanjo. Pa Njemu je bilo drugo prav tako lahko kot prvo.

Če bi se bil dal Gospod voditi edino le svoji notranji moči, svoji tako očitni nadmoči nad temi hinavskimi tožitelji, bi pač moralo zavreti v njem. Morda bi bil nastopil nekako tako kot ob drugi priliki v tempeljnu. Spletel bi bil bič in pognal sodrgo iz hiše božje, da bi komaj še ostala sled za njimi. Skupina tožiteljev pač kaj drugega tudi zaslužila ni.

Toda v našem primeru je Gospod videl pred seboj poleg podlih tožiteljev še nekaj drugega. Videl je pred seboj ubogo toženko, nesrečno prešuštnico. Takoj mu je bilo jasno, da je ženska sicer res grešnica, a obenem silno osramočena, morda že takrat z iskrico resničnega kesanja v srcu. Ali je pa bilo vsaj mesto za kesanje v njej. Treba je bilo le malo podpihati, pa bi se iskra razvnela v pravi plamen obžalovanja.

To ženo je v prvi vrsti gledal Gospod pred seboj. Šlo je torej tu za rešitev nesrečne duše. In kadar je šlo za dušo, je globoko usmiljenje Gospodovo nekako zastrlo v njem vsa druga čuvstva.

Kaj torej? Kaj naj stori Kristus, da zavaruje dušo nesrečne ženske in da zavaruje tudi samega sebe?

Teško, da bi mi mogli kedaj pravo uganiti, da ako bi ne bili poučeni po evangeliju, kaj je storil Gospod v tako kočljivem položaju.

Prvo, kar nas dirne na Njem, je to, da ni brž odgovoril, temuč je molčal.

Drugo, kar nas dirne, je to, da se je Gospod med molkom sklonil in pričel s prstom pisati v pesek. Kaj je pisal, če je sploh res kaj pisal, nam evangelij ne pove. Morda je samo risal v pesek brezpomembne poteze.

Toda če je bilo brezpomembno tisto, kar je zarisal v pesek, dejanje samo je imelo globok pomen.

Če bi bil Gospod med svojim precej dolgim molkom stal vzravnal pred tožitelji in obtoženo žensko — kam naj bi upiral svoje oči?

V tožitelje? Najbrž so se mu preveč studili. Ni jih smatral za vredne svojega pogleda. Preveč so bili zakrknjeni, da bi jih bil ganil Njegov pogled.

V grešnico pred seboj? Najbrž v tistem hipu uboga žena ni bila željna bodečih pogledov. Saj si lahko mislimo, da jo je poleg javne obtožbe prav posebno moralo boleti dejstvo, da so premnogi prodajali nad njo radovedna in zlovoljna zija. Niti največji razbojnik nima rad, če se zaveda, da se množica pase nad njim s poželjivimi pogledi.

Če bi bil Gospod uprl vanjo svoj pogled med dolgim molkom, bi bili gotovo tudi vsi drugi zopet odvrnili oči od Gospoda in jih uprli vanjo. To bi pomagalo njeni morebitni zakrknjenosti bolj ko marsikaj drugega. Gospod je torej hotel biti do skrajnosti obziren in takten. Hotel je storiti nekaj, da bo obdržal pozornost okoli stoječih na sebi, ne toliko na ženski. Tako jo bo že naprej razbremenil in ji ugladil pot do boljšega čuvstvovanja.

Sklonil se je in pisal najbrž samo zato, da je obdržal skrajno napeto pozornost vseh pričujočih na sebi. Lahko si mislimo, kako so strmeli vanj in tuhtali, kaj ima priti.

Gospodov pogled je bil sicer zmožen, napraviti čudeže izpreobrnjenja, toda v drugačnem položaju. Tak popolnoma drugačen položaj je bil na priliko takrat, ko je Kristus pogledal Petra. Bila sta takrat sama. In pogledal je tistega Petra, ki se je bil malo prej rotiti, da je pripravljen iti v smrt za Učenika. Peter je bil mož, viharen in silen v svojem čuvstvovanju. Sedaj v temeljnu pa stoji pred istim Gospodom ženska, vsa slabotna in uboga, ki ni bila vajena Gospodovih oči. Učenik se je le predobro zavedal, da je sedaj na mestu drugačna taktika kot je bila na mestu pri Petru. . .

Sklonil se je torej in pisal v pesek. Menda je hotel reči: Vidite, tožitelji, vsako brezpomembno dejanje je bolj pomembno v tem hipu, kot vam naravnost odgovarjati na stavljeno vprašanje.

Pa tožitelji niso razumeli tega molka, niso razumeli pomena brezpomembnega pisanja v pesek. Pač so najbrž opazili, da Jezus prav za prav ničesar ne piše. To jim je dalo novega poguma in so silili vanj, kot pravi pismo, naj jim da odgovor. Že so si domišljali, da so ga vjeli, da riše v pesek samo zato, da bi skrnil hudo zadrego.

Ko tako silijo vanj, jim Gospod ugodi. Zopet se vzravna in reče z mirno častitljivostjo:

“Kdor med vami je brez greha, naj prvi zaluča kamen vanjo. . .”

In se zopet skloni k tlom in spet piše. . .

Samo en stavek je izrekel, pa je bila kratka beseda kot strela z neba. Čudovito mogočna rešitev tako kočljivega položaja!

Težak kamen je pritiskal na srce ubogi ženi, še preden je kak resničen kamen priletel v njeno skrušeno telo. Tožitelji sicer najbrž sploh niso mislili na resnično kamenjanje, vendar si lahko mislimo, kako so jih srbele pesti od koprnjenja, da bi mogli storiti nekaj, kar bi spravilo Jezusa v navskrižje z rimsko postavo. Ako bi bil Jezus dejal, da je treba ravnati po Mozesovi postavi, bi bili morda vendar resnično kamenjali žensko, pred rimskim oblastnikom bi pa zavrnilo krivdo na Jezusa, češ, on nas je nahujskal. . .

Ob besedi Gospodovi se je pa nenadoma ves položaj hipoma zasukal.

“Kdor je brez greha, naj prvi zaluča kamen vanjo.”

Kako se je moral odvaliti kamen od srca nesrečnici, kako so morali farizeji začutiti, da je priletel mednje silen kamen, ki jih je vse po vrsti pritisnil k tlom kot nebogljenе travnate bilke. . .

Pa Gospod je spet pisal v pesek. Med tem se je nekaj zgodilo, kar ni bilo zgolj pod človeškim vplivom. Malo poprej so še v namišljenem zmagoslavju silili vanj, sedaj so hipoma umolknili kot da se je pred njimi razgrnila njihova lastna vest. In ta vest je bila čudno umazana.

In so se začeli pomikati proti vratom drug za drugim. In so se prerivali skozi vrata ven na prosto, da bi se umaknili pogledom Gospodovim, pa tudi pogledom vseh drugih, zakaj njihova vest je bila razgaljena tako očitno, da je sosed bral sosedove grehe. . . in najmogočnejši, najveljavnejši, najbolj glasni — so jo prvi popihali iz temvanjo.”

Ko se je Gospod zopet dvignil, je videl pred seboj edino ono obtoženko. Sedaj je napočil hip, da dopolni v njej, kar je s takim uspehom pričel.

“Kje so oni, ki so te tožili? Ali te ni nihče obsodil?”

“Nihče, Gospod.”

“Tudi jaz te ne bom. Pojdi in ne greši več.”

Tak je bil Kristus, naš Gospod in Odrešenik. Čudovito velik stoji pred nami še po tolikih stoletjih in bo stal pred človeštvom do konca sveta.

Kam hočemo drugam kakor k Njemu?

Mala Cvetka, sv. Terezija.

Privedil P. B. A.

Deveto poglavje.

PRVO SV. OBHAJILO.

BILO je 8. maja 1884, dan Terezikinega prvega svetega obhajila. Lep dan je bil, poln sonca, brez temnega oblaka na jasnem nebu.

Terezika je delala med pripravo na prvo sveto obhajilo posebne duhovne vaje. Tisto jutro se je prebudila jako zgodaj in brž ko se je zavedla, kakšen dan je doživela, ji je srce zaplavalo v veselju. Neprestano je ponavljala sama pri sebi: "Danes, danes. . ."

Ko je prišel čas za cerkev, se je pridružila ostalim prvoobhajankam in ljubka procesija malih nevestic Kristusovih se je razvrstila proti altarju. Obhajilna pesem, ki so jo pele na svoji poti, je naredila na Tereziko tako globok vtis, da ji je ostal dogodek zapisan v srcu do konca življenja.

Ni mogoče opisati s človeškimi besedami, kaj je občutila Terezika, ko se je prvokrat srečala in tako tesno združila z Jezusom. Saj je bila hrepenela po Njem tako dolgo, saj je bila skušala pospešiti prihod preljubeznivega nebeškega Gosta. Toda kljub vsemu je končno napočil prelepi dan, kljub vsemu se je težko pričakovanje končno uresničilo. Terezika je bila tako srečna, da ni mogla zadrževati solz. Tovarišice so se čudile in se pozneje o tem pogovarjale.

"Kaj je le bilo Tereziki? Ali se je morda bala, da ji duša ni dovolj čista? Ali pa je morebiti jokala zato, ker ni mogla imeti pri sebi matere ta dan. . .?"

Tako in podobno so ugibale, pravega zadeti niso mogle. Niso razumele, da je Tereziki priklopelo v solze le ono neizmerno notranje veselje, ki ga je prinesla v njeno srce skrivnostna pričujočnost Boga.

Sama je zapisala pozneje:

"Čemu naj bi bila jokala takrat zavoljo tega, ker nisem imela ob sebi drage mamice? Saj so se nebesa sklonila doli do mene in čutila sem, da mi je bila mamica zelo zelo blizu. . ."

Prav tako je ločitev od Pavline ni več bole-

la. Posebno ne tisti dan. Saj sta bili obe sestri takrat duhovno združeni v tesnejšo zvezo kot kdaj poprej. Ravno tisto uro, ko je Terezika prejela prvo sveto obhajilo, je namreč Pavlina naredila v karmelskem samostanu obljube pokorščine, ubožstva in vednega devištva ter se tako posvetila Jezusu za vso večnost.

Tako je torej Terezika tisti dan doživela popolno veselje in notranjo srečo, ki je nobena stvar ni mogla skaliti. Doma so ji seveda priredili majhno slovesnost in povabili tudi nekaj gostov. Terezika je dobila precej lepih darov, na primer od očeta dragoceno žepno uro. Toda deklica je ostala ves dan zbrana v svoji notranjosti in se ni dala raztresti. Pozneje, po več letih, je sama silno lepo opisala, kako je potekel dan njenega prvega svetega obhajila. Natanko se je spominjala še vseh podobnosti. Vsak, ki prebira tisto poglavje Terezikine knjige, mora biti ginjen ob tako iskreni in nežni ljubezni, ki jo je ta naša prvoobhajanka posvečala nebeškemu Ženinu svoje nedolžne duše.

Drug velik dogodek tistega dne je bila posvetitev prvoobhajank nebeški Materi. Terezika je bila izbrana, da moli posvetivno molitev pred altarjem svete Gospe. Najbrž je zato ravno nje doletela ta čast, ker je bila sirota po rajni materi. Terezika je opravila obred posvečenja z veliko resnobo in slovesnostjo. Iskreno je prosila nebeško Mater, da bi ji nadomestovala umrlo mamico in jo sploh čuvala v vseh nevarnostih življenja.

Zvečer tistega dne je pa smela Terezika v spremstvu blagega očeta v samostan na obisk k Pavlini. To je bil zopet dogodek, ki se je tako lepo prilegal Terezikini sreči in dušni blaženosti. Smela je videti Pavlino in se po mili volji pogovoriti z njo. Ni bilo v njenem srcu druge misli, ko globoka zavest, da bo kmalu tudi sama prihitela v samostan za Pavlino in se skupno z njo pripravljala za nebesa. . .

PREIZKUŠNJE DUHOVNEGA ŽIVLJENJA.

Ni treba dopovedovati, da je bila Terezika odsej prav pogosto pri svetem obhajilu. Vselej

se je pripravljala na prejem Gospoda z največjim hrepenenjem in iskreno gorečnostjo. Dober me-

sec po prvem svetem obhajilu je pa prejela še sveto birmo. Tudi prejem tega zakramenta je čudovito presunil njeno tako dovzetno srce.

Nekoč med pripravami za birmo je našla Celina Tereziko globoko zamišljeno. Vprašala je, kaj jo je tako prevzelo, in deklica je pričela tako vzvišeno in slovesno govoriti o Svetem Duhu, kako prebiva v človeški duši, kakor da vse sama osebno doživlja. Med govorjenjem je bilo njeno obličje obdano s posebnim nadzemeljskim žarom, da je morala Celina pred njo pobesiti oči.

Toda Terezika ni imela vedno toliko nebeske tolažbe v svojem pobožnem življenju. Že zdavnaj je prosila Boga, naj ji pošlje trpljenja, da bo bolj njemu podobna. Tudi to prošnjo ji je Gospod uslišal.

Kot da bi se utrgalo nenadoma od nekod, je prišla v Terezikino dušo prečudna tema. Pojavila se je v njej nevarna duhovna bolezen, ki ji pravimo škrupuloznost. Dozdevalo se ji je, da ne more nič več dobrega storiti za Boga, da je vsako njeno dejanje, da, da je vsaka njena misel — greh. V tem dušnem stanju je silno mnogo trpela. Venomer je živela v strahu in bojazni. Čudno, tista Terezika, ki je bila poklicana, da neštevilnim dušam vrne zaupanje v Boga in v njegovo dobrotljivost in pa očetovsko ljubezen, tista

Terezika je morala sama iti skozi hudo vojsko in se dosti dolgo boriti zoper skušnjavo malodušnosti in nezaupanja. Najboljša voditeljica ji je bila v tistih težkih dneh sestra Marija, zakaj bila je že preiskušena v duhovnem življenju in Terezika se je brez pridržka vdala njenemu modremu vodstvu. Pa tudi to vodstvo je bilo Tereziki kmalu odtegnjeno.

Marija je odšla v samostan za starejšo sestro Pavlino. Takrat je imela Terezika trinajst let in pol.

Ob slovesu od Marije je jokala kot da ji ima v resnici počiti srce. Kaj bo sedaj z njo, ko ne bo imela prav nikogar več, da bi se mu mogla zaupati in razodevati dušno življenje? V tej hudi notranji stiski se je zaupno obrnila do svojih malih bratcev in sestic v nebesih. Mislila si je: ti so sedaj med angeli v nebesih. Imeli so dosti težav in dušnih bojov tu na zemlji, gotovo se me bodo usmilili in mi naklonili notranje tolažbe.

Zaupna molitev je bila uslišana. Nenadoma se je dvignil iz njene duše temen oblak in se razblinil v prazen nič. Terezika je zopet mogla jasno videti in dobila je nazaj tako težko pogrešani srčni mir. Tako je poplačal Gospod njeno zaupanje, s katerim je tudi v času duševne zmede opravljala svoje redne molitve.

VELIKA MILOST BOŽIČNE NOČI.

Terezika je bila od materine smrti sem na vso moč občutljiva. Vsaka najmanjša stvar je razburkala mir njenega srca. Taka je bila po naravi. Ne smemo pripisovati teh nakaj njeni sebičnosti ali nečimernosti. Saj se je borila prav vztrajno zoper to pomanjkljivost narave, kakor hitro ji je prišla do zavesti.

Ako se je zgodilo, da ni dobila najboljših ocen v šoli, je bila neutolažljiva, ker se je bala, da bo oče razočaran. Če je kedaj tudi popolnoma nehote koga užalila, jo je tako bolelo, da je dolgo, dolgo jokala. Če se je drugim posrečilo, da so jo potolažili, je začela znova jokati nad samo seboj, češ, da je bila tako nespametna in je jokala za tako malenkost. . . Zavedala se je, da je ta njena lastnost velika slabost in da ne bo mogla biti dobra karmeličanka, ako je ne premaga. Toda dolgo si ni znala pomagati in ni vedela, kako bi se napake iznebila.

Končno ji je prišel na pomoč Gospod, ki ji je hotel takorekoč s prstom pokazati, kako naj se osvobodi prevelike občutljivosti.

Prišel je Božič leta 1886. Terezika je bila še vedno "baby", čeprav že skoraj v dekliških letih.

Še vedno je leto za letom nastavljala Miklavžu vsako božično noč kot nekdanj v otroških dneh. Tudi omenjene božične noči je bilo vse pripravljeno, da bo Terezika našla polno lepih "Miklavževih" darov po povratku od polnočnice.

Ko so stopili v hišo in je Terezika najprej pohitela v gorenje nadstropje in se brž hotela vrniti po darove v spodnjo sobo, je nehote zaslišala, kako je oče dejal ostalim sestram:

"To je že kar preveč otročje za Tereziko. Upam, da je letos to zadnjič tako. Dovolj je velika, da se otrese otročarij."

Te očetove besede so ji šle kot nož skozi srce. Brž je bila vsa v solzah. Tu prihiti za njo Celina, ki ni vedela, da je Terezika slišala očetove besede. Celina je mislila, da se bo oče dolgočasil ob Terezikinem veselju in bi to ranilo občutljivo sestrico. Zato je pošepetala Tereziki:

"Nikar ne hodi doli po darove. Samo jokal boš."

Tereziki je bil jasen ves položaj. Pač je bilo težko, pravo zadeti. Toda v tem hipu ji pride misel: Sedajle je čas za zmago nad samo seboj. Nič ni hotela dalje razmišljati, ker se je bala, da

utegne zapasti novemu navalu slabosti. Nemudoma je stekla navzdol po stopnicah in si je spotoma obrisala solze. V naslednjem hipu je že bila pri svojih darovih in jih je drugega za drugim izmotavala iz zavojev ter jih veselo kazala očetu in drugim. Razposajen smeh je kar prekipel z njenega obličja. . .

Oče je bil srečen, ko jo je videl tako veselo, in prav nič ni kazal, da se dolgočasi.

Celina je bila tako začudena, da je mislila: sanjam. Tako neverjetno drugače je ravnala Terezika kot bi se bilo dalo pričakovati. In Ce-

lina je prav dobro poznala slabost svoje male sestrice. . .

Toda niso bile sanje. Bila je velika zmaga. Terezika je bila naredila dober načrt in ga je tudi do pičice izvedla. Premagala se je v tej navidezno majhni in skoraj otročji stvari. Toda zanjjo ni bila majhna. Treba je bilo velikega poguma.

Ta zmaga je pomenila za Tereziko stalen uspeh. Od tiste svete noči nadalje je pretirana občutljivost ni nikoli več nadlegovala.

(Dalje)

Zgodba o Dobrem pastirju.

SKOZI portal neke veri sovražne tiskarne je stopil mlad mož. Obraz mu je bil razgret in rdeč, srce pa polno sovraštva in kletvin proti Bogu in cerkvi. "Danes pa sem se maščeval nad njim," je klical tovarišu. "Zvečer bodo tisoči čitali moj članek ter preklinjali Boga!" Tako razpoložen ubira svojo pot, hoteč opoldanski odmor preživeti med enako mislečimi tovariši.

Ta ubogi mladi sovražnik vsega božjega je edini sin stare pobožne matere, katere hiša stoji prav na koncu majhnega podeželskega trga. Že štiri leta biva tu popolnoma sama, kajti Karl v tem času ni več prestopil praga očetove hiše. Dan za dnem sedi sama pri oknu in s solznimi očmi gleda, ali morda ne prihaja, Karl, njen edini sin. Toda ni ga, ni ga od nikoder. Odkar živi v mestu v družbi brezbožnih tovarišev, je pozabil na vero, na dom in na mater. Svoje dni tako ljubek in pobožen dečko, noče nič več poznati svoje matere, nobenega pisma ji več ne pošlje — živeti hoče le svojim strastem in sovraštvu. Misli namreč, da stara mati o njem ničesar ne ve; toda materine oči prodrejo v največjo daljavo, materino srce se ne utruji v ljubezni. Ona slutí, da Karl hodi po brezbožnih potih in zato dan za dnem, leto za letom zgodaj zjutraj mukoma stopa v trško cerkev, kjer moli za svoje izgubljeno dete. Tu preliava vroče solze in med povzdigovanjem sv. hostije vedno prosi z vso gorečnostjo svoje razbolele duše: "O Zveličar, Dobri pastir, išči ga, hodi za njim, pripelji ga nazaj!"

Danes pa, ko je Karl objavil svoj prvi brezbožni članek, mati ni bila več trudna od hoje v cerkev; danes je evharistični Zveličar prišel k njej — bila je namreč na smrtni postelji. S pojemajočim glasom je vprašala župnika: "Prečastiti, ali niste pripeljali Karla, — kdaj pride domov?" Dobrohotno je tolažil duhovnik umirajo-

čo mater, češ, Dobri pastir bo zašlega gotovo rešil in ga privedel nazaj, kajti materine solze in molitve prodirajo oblake. Nato ji je podelil sv. popotnico in zadnjikrat je na zemlji šepetala besede: "O Zveličar, Dobri pastir, išči ga, hodi za njim, pripelji ga nazaj!" — Kmau nato je zvesto materino srce nehalo biti — bilo je ob uri, ko je Karl sramotil svojega Boga. Bilo je pa tudi ob uri, ko se je Dobri pastir odpravil iskat izgubljenno ovco, ko je šel za njo, da jo privede zopet nazaj, kakor je mati tako pogosto prosila. . .

V sovražne misli zatopljen je hitel Karl po ulicah velikega mesta proti pivnici, kjer so ga čakali tovariši. Med potjo mu pa nepričakovano zazveni na uho srebrno čisti glas zvončka in ko pogleda predse, zagleda duhovnika, ki nosi Najsvetejše in ga dviga k blagoslovu. Karl stoji svojemu Bogu nasproti. Ali se ne vnema v njegovi duši nov plamen sovraštva? Ne, nobenega kamna ne pobere in tudi pesti ne stiska, — kajti v tem trenutku je Dobri pastir potrkal na vrata njegovega zaprtega srca. Na mah stopi pred njegovo dušo prelepa slika iz otroških let: kako je nekoč kot ministrant sam spremljal Najsvetejše z lučko in zvončkom v roki, pa s čisto in solnčno srečo v srcu.

O prelepi, presrečni čas! Toda lučka njegove vere je že davno ugasnila, zvonček njegove ljubezni do Boga se je razbil in njegova sreča je za vedno pokopana. — "Vsaj enkrat še, vsaj en sam hip naj bi bil še tako srečen, kakor takrat v dnevih otroštva," tako se bliskovito zgane v Karlovi duši. Toda prav tako naglo zakriči v njegovem srcu tisoč demonov: "Si li strahopetec, ženska, ki se takoj uda?" In Karl s silo odbije ganljivo sliko ter oholo zapre uho klicu milosti. Umakne se v bližnjo stransko ulico, da bi duhovnik odšel mimo. Toda Dobri pastir ne miruje, ampak hiti

za izgubljeno ovco, — vprav v to ulico zavije duhovnik.

Karl drevi naprej v drugo ulico — duhovnik pride za njim. Beži v hišo — duhovnik pride za njim. Hiti po stopnicah navzgor — duhovnik gre za njim. Vrata v podstrešno sobo so odprta, Karl naglo vstopi, da bi se skril. Toda vprav sem je namenjen duhovnik, da podeli bolniku sv. popotnico. Duhovnik takorekoč prisiljen obstane, hoteč mlademu možu, čigar naglica je vzbujala pozornost, podeliti blagoslov z Najsvetejšim. Tu pade mož na kolena in s pretresljivim glasom zakliče: "Zdaj ti ne morem več ubežati, o Bog, — spreobrnjen sem, — verujem!"

Ni bilo to samo trenutno ginjenje, ne, bila je sveta resnoba; žarek milosti je prodril v Karlovo srce, — Dobri pastir je našel svojo ovco in jo pripeljal nazaj. — Po opravi pri bolniku je šel Karl z duhovnikom in dolgo ostal v njegovem stanovanju. Ko pa je odhajal, je nosil v svoji duši zopet ono sončno srečo, ki jo je posedal kot majhen ministrant. — Sedaj je bila njegova prva misel: domov k materi! Hotel je, kakor nekdanj, nasloniti svojo glavo na materine prsi ter ji vse, prav vse povedati; še danes mora biti pri njej. . .

Bil je tihi poletni večer, ko je Karl po dolgem času zopet stopil v domači trg. Sladak mir je ležal na znanih mu poljih in zdelo se mu je, da mu vsaka roža in vsak grm šepeta ljubeznivi dobrodošel. Nemirno in počasi, pa zopet hitreje in živahneje je stopal Karl proti domači hiši. Čim bližje ji je prihajal, tem bolj je sililo vanj vprašanje: "Kaj poreče mati, kako me bo sprejela?" Že je stal pred vrtno ograjo. Ali ni sedela kakor vedno ob oknu za cvetočimi naglji? Že hoče prekipevajoč od veselja zaklicati: "Mati, mati!" Toda tu zagleda priti iz hiše dobrega starega župnika. Globoka resnost mu leži na obrazu in začu-

den se zazre v tujca, ki mu pride naproti. Karl ga pozdravi in starček spozna svojega župljana: "Karl, ti tu? Kaj te je vendar pripeljalo sem in vprav danes?" — "Svojo mater bi rad videl, povedal bi ji rad, da sem se spreobrnil, da sem zopet našel svojega Boga. Še danes mora to zvedeti, moja ljuba mati!" Solza zablšči v župnikovih očeh in bolestno pravi nič hudega slutečemu: "Karl, prepozno prihajaš, tvoja mati je mrtva; njene zadnje besede so bile prošnja za tvojo rešitev."

Karla, vsega potrtega, prime župnik za roko ter ga pelje k mrtvaškemu odru njegove matere. Tiho in mirno je ležala sredi med rožami in lučkami, obraz ji je bil svetel in oči nalahno odprte. Niso se dale zapreti in tudi po smrti so gledale za sinom v daljavi. Strt se je Karl zgrudil — in v njegovem srcu se je zgodil nov čudež milosti. . .

Zopet so minila štiri leta, ne da bi Karl obiskal svoj domači kraj. Po tem času pa se je razlegalo nad malim trgom veselo pokanje topičev in slovesno zvenenje zvonov. Vse je veljalo Karlu, novomašniku, ki bo jutri pel svojo novo mašo. Pozno v noč, ko so še zvonili zvonovi in so že zvezde sijale z neba, je mladi duhovnik klečal ob materinem grobu in molil.

Nekdanj v otroški dobi je gojil vročo željo postati duhovnik in vsak dan je govoril o tem s svojo materjo. S pridnostjo njenih rok je mogel dovršiti gimnazijo, a od takrat ji je pripravljale bol in gorje. Toda ona ni mirovala, dokler ga Dobri pastir ni pripeljal domov; — zdaj je bil doma, zdaj je bil duhovnik. In nad tiho, samotno gomilco je neprestano zvenela blagoslovilna beseda novomaziljenca:

"Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in Sv. Duha naj pride nad te in naj nad teboj vedno ostane. Amen."

VELIK SPOMENIK MALI CVETKI.

Slavnoznani radio-apostol, Rev. Charles E. Coughlin, župnik pri sv. Mali Tereziji v Detroitu, se je odločil, da hoče začeti z gradnjo veličastne, moderne cerkve v čast sv. Male Cvetke. Leta depresije mu niso pustila, da bi bil svoj grandiozni načrt izvršil. Dogradil je le takozvani križni stolp, ki je sam posebnost, vzbujajoča splošno pozornost. Zdaj, ko je že začela vstajati zarja boljših dni, hoče iti takoj na delo, da ob stolpu dvigne še njemu primerni dom ljubeznivi svetnici in farni patroni. Da bo nekaj veličastnega, je razvidno iz tega, ker bo dovršen stal milijon dolarjev. Z gradnjo hoče tudi v dejanju pokazati, kar je z besedo potom radija o-

znanjal. Vsa Amerika ga pozna kot gromovnika proti kapitalizmu, za delavsko pravdo. V svojem proglašenju pravi, da bodo zaposleni delavci bolje plačani kot zahteva "Zveza ameriškega delavstva". Najmanjša plača navadnega delavca bo \$0.50 na uro. In če bi se med tem po prizadevanju predsednika Roosevelta delavske plače splošno dvignile, jih bo dvignil on do tiste idealne višine, ki jo bo predsednik priporočil. Če z njimi pri kapitalistih zadene na odpor, pri njem ne bo. — Spričo toliko velikodušnih prijateljev, ki jih ima, ne samo v katoliških, ampak tudi v protestantskih krogih, upa, da mu bo delo vspelo.

Mrtve oči.

A. Marin.

PRI Natlačenovih so zbirali otroke, da bi zbirali krompir na njivi. Okoli 7h se jih je zbralo že šest in gospodar si je privihal bele rokave lanene srajce. Pripravili so se tudi ostali, da začno z delom. "Pa ni vseh! Pozni so! Kaj mudijo! Lahko bi začeli že ob 5h" —

Drobne roke so se sklanjale k rumeni prsti in pobrale krompir v jerbases. Vsi so bili veseli in še poletno pesem so si zapeli. Med petjem pa prihiteli na njivo malo, 8, 9 let staro zelo siromašno dekletce. Imela je raztrgano, tanko obleko. V rokah je nesla rumenkasto rjav jerbases. Po njivi je stopalo dekletce počasi in narahlo, ker so jo trde grude bodle. "No zdaj je prišla pa Zvonarjeva Jerica, tisto kraško dekle. Ali so njo tudi povabili. Saj je predrobna, da bi se plazila v pekočem poldnevu po suhi njivi, da bi se sklanjalo tako drobno telesce. Saj je premala, zakaj je le prišla! Uboga je. Nekaj bo menda zaslužila, če bo zdržala ves dan. Naj le nabira! —

"No, Jera, pojdi sem!"

Veseli otroci so peli, Jerica je nabirala na drugem koncu in ni govorila z njimi. Včasih si je izmislil kakšen fakinež, da je zagnal krompir v njo in se hitro obrnil, da bi dekletce ne videlo. Jerica je molčala. Polne jerbases je nosila k vozu, gospodar jo je pogladil po laseh, a tudi njemu ni nič odgovorila. —

Na drugem koncu njive se je pridno pripogibal suh, jetičen fant, ki je bil mogoče ravnatako ubog, kot Jerica. Tudi on ni mnogo govoril. Bilo mu je menda kakih 12, mogoče 14 let, a zgleдал je za nekaj let starejši, ker se ni nikoli smejal in ker je bil zelo velik. Slišal je kako zmirljata tisto ubogo Jerico, videl je tudi, kako je neki fant pobral pest rjave prsti in zagnal Jerici v obraz. Rekel mu ni nič a gledal ga je sovražno in ko je deval krompir v jerbases, je vsakikrat stisnil suho roko v pest. "Hudič! Te bom dobil enkrat, pa te poteptam v blato in vržem kamen v tvoj grdi obraz. Kaj ti je pa naredilo tisto ubogo, suho bitje, ki je še zato predobro, da bi spregovorilo svoje lastno ime na glas!"

Včasih je pogledal doli k kraju njive in Jerica je to opazila. "Tisti je menda tudi ubog. Menda je tudi zato prišel, da bo imel drugič zašito srajco na komolcih. E, to je menda tisti Lenče, ko so zdaj v naši vasi. Šele pred tednom so se naselili, pa še pobira krompir na njivi."

Opoldne je prinesla gospodinja Natlačenovka kosilo na njivo. Malo Jerico je bilo sram, da bi jedla s tolikimi ljudmi. — "Ali si še tako plašljiva, Jerca?"

"N— — ne! Z njimi nisem rada — — ne, glejte tisti — ah nič."

"Kaj tisti?"

"E tisti je zagnal vame trdo prst; pa zdaj me nič več ne boli, saj nisem več jezna nanj, le bojim se ga!"

Otroci so se zasmejali plašni deklici, da jo je bilo sram in je odložila žlico. Gospodar jo je spet pogladil. "Saj te ne bodo več, Jerica! Boš pa poleg mene pobirala!"

Po kosilu so spet pobirali. V toplem solncu so se jim potili obrazi in besede njihove so bile lepa sončna pesem, peta z jasnega neba. Vsi so bili veseli in zvečer so se peljali na vozu domov. Jerica je sedela zadaj in ni govorila. Ko so prišli do hiše, je stopila z voza in hotela domov. Takrat pa se zadere domača hčerka Kristina: "Alo, še praznili bomo. Nosila boš krompir v klet, saj si nisi še nič zaslužila! Pojdi! Tudi drugi že ostanejo!"

"Nič še nisem zaslužila? Ne bom dobila dinarja? Pa so rekli, da dobim jutri dinar, ker sem ves dan pobirala. Pa trde roke imam in kolena — glej, krvave od trde prsti. Pa nič nisem zaslužila?" Natlačenova Kristina jo je porinila na voz in Jerica je molče devala krompir v jerbases. Cence pa je nosil v klet. Vsa izmučena je pogledala še enkrat v Kristino: "Kristina, jaz bi pa rada domov. Glava me boli. Saj — no, pa si nisem nič zaslužila, pa dajte dinar ubogim!"

"Si izmučena, ja! Koliko si pa pobrala ti danes krompirjev na njivi. Lenuharila si!" — Takrat se pa je nekdo zadril iz drugega voza, kjer so tudi praznili: "Jera je kradla! Jera je tatica. Čebulo je kradla na Remškovi njivi!"

Jerica je spustila jerbases na tla. Nič ni rekla a zadržane solze so ji začele počasi kapatiti druga za drugo v jerbases. Takrat pa se oglasi na drugi strani dolgi Cence: "Zini še enkrat, lažnjivec! Da je Jerica kradla čebulo. Povejte mi, kdo je to rekel; zdaj imam pesti pripravljene, pridi." —

"Je kradla! Je, seveda je!"

Cence je vzdignil majhno Jerco na voz: "Povej jim zdaj, vsem povej, da nisi kradla, da nisi še belega cukra nikoli ukradla, kadar matere ni bilo doma! Le povej zdaj. Potem pa stopim jaz tja, da jim plačam." — — —

Jerica je zajokala in se sklonila k dolgemu Cencetu: "Saj sem — — saj sem — kradla!" —

Otroci so kriknili veselo, Cence pa je omahnil z voza. Jerica je šla domov. V hišo z solznim obrazom ni hotela. Zunaj v travo je sedla. Potem pa je prišel tiho Cence, prijel jo za roko in rekel: "No, si res! Pa povej, če si res in kako je bilo!"

"Veš, no. . . čakaj, vse ti povem. — Ono nedeljo je kuhala mati nedeljsko kosilo. Trgovine so bile zaprte, mati pa se je šele takrat, ko je čebulo za nujno rabila spomnila, da je nima več. Pa mi rece naj skočim do sosedovega zelnika in izdrem si čebule. Rekla mi je, da ne bom imela gre-

ha. Pa sem šla — — — Štiri sem izdrila, nič več. Mislila sem, da me ni nihče videl." —

Cence ji je rekel nekaj besed, potem pa je zbežal preko ograje, ker je slišal, da so se vrata kuhinje odprla. "Jerca, no si že doma." — "Že, mama, pa nimam dinarja!" "Ali greš še jutri?"

"Ne!" — Jerica je šla v sobo, vrgla raztrgano krilce preko postelje in skočila pod odejo. Potem pa so se ulile v blazino vse udušene solze borne mladosti — — —

Še tisti večer se je potegnilo devetletno dekletce čez dvajseto leto in njene rokce so postale mnogo daljše in njene temne oči so gledale trmasto in niso več odgovarjale.

Begunci.

Ks. Meško.

PESETI bratje, sestre desetnice romamo po svetu, brez doma, brez strehe, v vse vetre razkropljeni, zaznamovani in obteženi s pečatom ki nam ga je vtisnila nesrečna in ljudi neusmiljenost, ne naša krivda, ne naši grehi, s pečatom: Tujci, begunci!

Vse naše misli na naših žalostnih potih, podnevu in ponoči, niso li voda v potoku, ki jo jezovi tiščijo in težijo in ji branijo prosto pot? Niso li oblaki na nebu ob dnevu, ko ni ne najmanjše sapice, da bi razpela njih jadra, beleča se na neba neskončnem oceanu? Niso li megle jesenske, nad srcem viseče, da ne more nikdar posijati vanj svetlo solnce z vso svojo grejočo, oživljajočo svetlobo.

Veselje naše, ni li golob, ki mu je krilo nalomljeno? Plahuta — plahuta plašno, obupno, trudeč se z vsemi močmi, da bi se povzdignil v višave, razmahnil se v prostem ozračju s poletom radostnim, zaplovel mladostno-radostno čez polja, čez lehe, čez loke, tokave in jase, čez temno šumeče gozdove. . . v daljavo. . . v daljavo. . . v prostost. . .

Ne more, ne more. . .

Vse naše želje visokoleteče, vsi lepi naklepi — vsi pokopani v rakvah svinčenih: v srcih, od bede, trpljenja omračenih.

In ko smo tako ubogi in bedni kot pred leti tisoč in tisočimi otroki izraelski, ki so posedali ob rekah babilonskih in jokali glasno, ko so se spominjali Siona svetega, zemlje očetne in krajev domačih ter so na vrbe obesili citre in cimbele, glaseče se zvonko v dneh prejšnjih ob njih srčnem veselju, ob njih kipečih radostih — ko smo tako ubogi in bedni, govore tudi nam: "Dajte, zapojte

nam pesem iz vaših dežel, o vinogradih vaših, o poljih, o Brdih, o oljki, o morju, vaših gorah, o delu vašem in vašem veselju."

A kadar so rekali tujci otrokom izraelskim: "Zapojte nam katero svojih pesmi sionskih," kako so odgovarjali sinovi izraelski, tujci med tujci?

"Kako bi naj peli pesem Gospodovo v tuji deželi?"

In mi, kako naj pojemo mi?

Zapeti bi mogli edino le to:

Domovi naši so razdejani, razrušene razvaline, pogorišča najžalostnejša. Vinogradi naši, radost nam in naš ponos, razkopani, razgrizeni od steklih psov lajajočih, tulečih šrapnelov. Oljke, miru znanilke, tihe, ponižne naše krotkosti znamenja, požgane, s koreninami izkopane. Polja od konjskih kopit pomandrana, za leta in leta pomorjena. Uničeno vse delo je naših rok, iz naših žuljev, iz naše moči, iz naše krvi porojeno. . . Le morje poje še večni svoj spev. O čem zdaj pač peva? O naši bedi, o našem trpljenju, o beganju našem po svetu nemilem? Le gore še naše stoje, še bolj onemele, groznejše še okostenele. Strme na razdejanja grozo pod sabo, krog sebe. Srde se v trdem svojem osrčju: "Človek je to storil, po božji podobi ustvarjen? Človek, ovenčan in kronan z razumom? Človek, s srcem čutečim oblagodarjen in blagoslovljen? Jeli mogoče? Kako je to strašno mogoče?"

In če bi peli, bi peli še eno:

Gorje mu, kdor je iz doma izgnan,
gorje mu, kdor je po svetu pognan,
gorje mu, kdor je tujec povsod,
gorje mu, ki vsak mu pisač je gospod.

In če bi še peli, peti bi mogli le pesem gladnih naših otrok, v tujini mrjočih. Peti bi mogli le speve solza, spevę le jokajočih.

A vera naša? — zvedavo nas vprašate — vera v ljudi, v src usmiljenje, dobroto? Dejali jo v grob smo. Bode li vstala kedaj od mrtvih? Ena le bila je Velika noč. Pride pač še za nas kdaj katera?

In upanje naše?

Veja natrta, da vsi se listi suše; bolnik, ki

vsí so zdravniki ga že zapustili, vsi ga obsodili že: "Umri!"

In naša ljubezen?

Kot dnevna svetloba se zliva vsa v solnce nazaj, od koder je prišla, kjer ji je vir in začetek, kjer je življenje dobila — tako hrepeni in se zliva naših src ljubezen iz vseh krajev sveta, kjer romamo, blodimo, kjer trpimo, le k tebi, edino le k tebi

domovina, o domovina!

Zablodli.

Ksaver Meško.

PRIDE kdaj dogodek, sam ob sebi morda povsem navaden in vsakdanji, pa nam v hipu pretrese vse mišljenje, srce doli do najglobljega dna. Odpremo oči, s tisočeriimi zunanjimi mislimi in skrbmi obtežene, po notranjih sanjah, tpih in hrepenenju omotene, da ne vidijo in ne spoznajo, kaj je našim srcem in našim dušam najbolj potrebno. Odpremo jih tako zavzeto, kakor otrok, ki je šel nabiral v gozd jagod, pa nenadoma z grozo opazi, da je zablodil in izgubil pravo pot in znano smer in sam več ne ve, kje je.

Šel sem v mesto. Kar me ustavi na cesti tik pred mestom žena srednjih let. Uboštvo ji je kričalo iz obleke, beda in pomanjkanje sta ji strahotno gledala z lic in iz oči, glad ji je tožil in jokal iz plašne, bolestne govorice.

"Gospod, ali ste okusili kdaj glad?" me je vprašala nenadoma med pogovorom o njenem siromaštvu, ki so ga vojni časi potrojili.

"Okusil. V dijaških letih. Jokal sem čestokrat od gladu."

Zmedlo jo je to. Zdelo se mi je, da ni pričakovala takega odgovora. Premišljeva je strmela nekaj hipov predse. Kar je spet povzela, a tiše, kakor bi jo bilo sram, a bi vendar ne mogla več molče nositi težke, pekoče misli:

"A ne vem, če ste ga okusili kdaj huje ko jaz in moja deca."

Zdaj sem bil v zadregi jaz. Bolel me je njen žalostni pogled, skoraj telesno bolečino sem čutil ob njem, pretresel me je njen bolestni glas.

A za kak velik sklep me je vzpodbodel ta pogled, ki je tako prosil usmiljenja in pomoči? Za kako plemenito in dobro delo me je zdramil, popočasneža in zaspanca, trpeči glas sirotin? Da sem ji dal nekaj cenih, lepo zvenceh in ji stisnil v roko nekoliko drobiža.

In sem bil malone ponosen na svojo plemenitost in svoje dobro delo, ko sem šel dalje svojo pot. Nekje v globini srca, tam, kjer spe naše zle

misli in naši grehi, sem se celo veselil, da sem odpravil ženo tako izlahka, tako poceni.

V mestnem trušču sem na bedno trpinko povsem pozabil. Šla je mimo mene, kakor gre mimo slaboten vetrc, ki ga komaj čutimo in čez hip ne mislimo več nanj, se ne spominjamo nanj nikoli več v življenju; kakor gre mimo oblak na nebu, ki ga gledamo kratek hip, pa nam izgine izpred oči in izpred duše, in se ne spomnimo nanj nikoli več v življenju. . .

Zvečer sem sedel v samotni svoji sobi in čital ob slabotni, spet in spet pojemajoči luči življenje sv. Frančiška Asiškega, najubožnejšega vseh ubožcev, najljubeznivejšega in najpoetičnejšega vseh ljubiteljev siromaščine, očeta in zaščitnika bednih in trpečih.

In sem bral: Prišla je nekega dne v ubožni Frančiškov samostan ob Porcijunkoli mati enega Frančiškovih bratov in je v velikem svojem siromaštvu prosila pomoči. Pa je povprašal Frančišek brata Pietra Catanija, ali imajo v samostanu kaj, s čim bi mogli ubogi ženici pomagati. Pa pravi Pietro Catani: "Prav ničesar, oče Frančišek." Toda ko vidi, kako žalostno je Frančišek povsíl glavo, se domisli in se popravi: "Pač, oče Frančišek, novi testament imamo. A saj veš: iz tega beremo vsako jutro besedo božjo." Tedaj se Frančišek razveseli, da imajo vsaj nekaj, kar morejo dati ubogi ženici. Ves v ognju pravi in zapove: "Hiti, o brat Pietro, hiti in daj materi novi testament. Brzo ga naj proda in si naj kupi kruha."

Nisem mogel čitati dalje. Naslonil sem glavo v roke, pregledal sem v duhu še enkrat današnji dan in dogodek z ubogo ženico na cesti; in pogledal sem v duhu vse naše današnje življenje, sebičnosti in dobičkaželjnosti polno, in sem žalosten pomislil: "O, kako daleč smo zablodili v dvajsetem stoletju od poti velikih ljubiteljev ubogih in trpečih, od lepih, svetlih poti sv. Frančiška.

Če bi bil jaz župnik.

Dr. M. Opeka.

YEČKRAT mi hoče biti žal, da moja duhovniška pot ni šla drugače, nego je šla: da bi nadaljeval tisto dušno-pastirsko delo, ki sem ga bil začel mlad v prelepi dolini pod Limbarsko goro. Hotel bi, da sem župnik, rajši nego v mestu — oprostite! — kje na deželi. Nemara bi imel kaj več pokazati pred sodnim stolom božjim nego tako, in vsaj ta ali oni moj župljan bi kdaj pomolil očenaš na mojem grobu. . . Ob takih mislih si tudi predstavljam, kako bi kot župnik zdaj pospeševal katoliško akcijo. Povedal vam bom, kako.

*

Zbiral bi okrog sebe dobre ljudi izmed svojih župljanov in jih učil in bodril tako-le:

Prvo in najdražje, kar imamo v župniji, je hiša božja in Bog v nji. Za hišo božjo, svojo cerkev, moramo skrbeti, da bo zmerom lepa in vredna najvišjega Boga. V ta namen boste z veseljem pripravljene žrtvovati, kar največ morete. Vaša stvar je, možje-gospodarji, da ne trpite med seboj nobenega godrnjanja in prerekanja, kadar vas vaš župnik poprosi darov za cerkev: za popravo, za beljenje, za slikanje cerkve, za orgle, za klopi, za zvonove, za prte na oltarjih, za svete posode, za mašno obleko, itd. O komerkoli veste, da lahko da, pa ima stisnjeno pest, tega boste sami poučili, da je čast in ponos, veselje in zaslužnje, darovati Bogu za njegovo bivališče. — Maršikaj v cerkvi in okrog nje se da narediti brez stroškov, s samim delom, ki ga pa ne zmore zmerom en človek — cerkovnik, tako: red in snaga okrog cerkve, čistoča v cerkvi po tleh, po klopeh, po stenah, po oltarjih, itd. Dekleta, žene, tu ste ve poklicane priskočiti na pomoč, zlasti ob večjem pripravljanju, čiščenju, pripravljanju po cerkvi. Žene in posebno dekleta boste tudi rade s cveticami krasile oltarje za nedelje in praznike, in vse cerkev z zelenjem in venci ob izrednih slavnostih. V Marijini družbi naj se odsek za olepšavo cerkve in oltarjev stalno navdušuje za čim večjo delavnost, zbira po možnosti denarne prispevke in priteguje k svojemu delu zlasti mlajše članice, da se zgodaj vadijo izkazovati cerkvi svojo dejansko ljubezen. — Seveda pa moramo ljubiti svojo cerkev, hišo božjo, v prvi vrsti vsi tako, da radi zahajamo vanjo k službi božji, k vsem lepim pobožnostim, ki se v nji vrše Boga v slavo in nam v zveličanje. Žalibog je v župniji nekaj bogopozabnih ljudi, ki celo ob nedljah opuščajo sv. ma-

šo. Laže nego duhovnik, ki se ga izogibljejo, jih boste vi preprosili, naj se vendar zavedo svoje krščanske dolžnosti. Išcite priložnosti za razgovor z njimi; pojdi ta ali oni, kdor je bolj znan, k temu ali onemu na dom in ga z lepo besedo napoti spet v cerkev! — Popoldanska služba božja je bolj zapuščena. Skrbite, starši, da bodo vaši otroci redno hodili ob Gospodovih dneh tudi k popoldanski službi božji, skrbite, gospodarji in gospodinje, da bodo hodili vaši posli! Sami dajte dober zgled! Ne trpite, župljani, da se vrše razne prireditve med popoldanskim opravilom! Za to je čas po službi božji. — Ob nedeljskih in prazniških popoldnevih imamo v cerkvi skupno molitveno uro, večkrat pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Parkrat na leto imamo dneve vednega češčenja. K tej molitvi moramo prihajati v velikem številu, ne samo ženske, marveč tudi moški. Marijina družba, tretji red, apostolstvo mož in muadeničev morajo tu klečati polnoštevno pred Najsvetejšim in v lepi zborni molitvi častiti Jezusa ter mu priporočati vse potrebe sv. Cerkve in celega človeštva. V lepi zborni molitvi pravim, kjer vsak v zboru naglas moli, točno z drugimi izgovarja besedo za besedo, nihče ne prehitava, nihče ne zavlačuje, tako da je sto in dve sto moških grl en sam glas, in sto in dve sto ženskih grl en sam glas, in kipi molitev kakor pesem in kakor vihar proti tabernaklju in proti nebu. Taka molitev bo privlačevala čimdalje več vernikov pred sv. Rešnje Telo. — Kakor hitro bo mogoče, priredimo v naši župniji tridnevni evharistični shod. Takrat pa mora biti cerkev noč in dan polna pobožnih molivcev, obhajilna miza vsako jutro kar oblegana, in sklepna procesija z Najsvetejšim mora biti prabi zmagoslavni pohod našega Kralja. — Še prej pa bomo obhajali po več letih drugo veliko pobožnost, sveti misijon, da se vsi prenovimo in na novo poživimo v Bogu in krščanskem življenju. Pri misijonu ne bo smelo zmanjkati nikogar. Tiste, ki bi se mu hoteli izogniti, boste od osebe do osebe pregovorili, da tega ne store. Prav zadnji čas sem čul, da je bil v neki župniji en sam možak, ki se misijona ni mislil udeležiti. Siromak že dolgo dolgo ni bil pri spovedi in sv. obhajilu. Pa je šlo nadenj kar več mož: Pojdi, tudi ti pojdi v cerkev! Moraš! Kaj boš tak! . . . Vdal se je. A komaj je poslušal nekaj pridig, že ga je zgrabila milost božja. Čez dva dni je po dobri spovedi že klečal pri obhajilni mizi, in potlej vsak dan celega misijona, s solzami

v očeh. . . Tako se po apostolsko rešujejo duše. — To je torej hiša božja in Bog v nji. —

Potem so naše domače hiše in mi v njih —. Skrbimo, da bodo naše hiše vse resnično krščanske! Čisti in sveti naj bodo v njih zakoni! Ne daj Bog, da se vgnezdi pod kako streho divji zakon! Možje, žene, vaša čast zahteva, da se takoj odpravi i znaše župnije tako pohujšanje. — Starši, glejte na dobro versko vzgojo svojih otrok! Sami jih odgajajte v zavedne in bogoljubne kristjane in budno čujte, da jih v take odgajajo vsi, ki vas nadomestujejo, bodisi v šoli ali pri rokodelstvih ali kjerkoli. — Gojite po hišah skupno družinsko molitev! Kolika škoda je, da se je tako zelo opustila skupna molitev zjutraj in zvečer, zlasti skupna molitev sv. rožnega venca! — Gospoda Jezusa pogostokrat prinašajte pod svojo streho! Srečni so domovi, kjer očetje in matere sami ljubijo pogostno sv. obhajilo in navajajo k njemu svoje otroke in posle. — Mnogo družin je, hvala Bogu, že posvečenih presv. Srcu Jezusovemu. Delajte, agitirajte, da se prav vse posvete temu božjemu Srcu! Blagoslov bo velik. — Skrbite, da bo v vaših hišah dovolj dobrega, poštenega, tudi nabožnega berila; slabega, zlasti veri in krščanskim nravem sovražnega ali tudi le do vere in Cerkve mrzlega pa Bog ne daj pod vaš krov! Kača je, ki prej ali slej gotovo piči in izcedi svoj strup v dušo. — To glede naših hiš, vsake posamezne izmed njih. —

Zdaj pa še naše župnijsko občestvo, naša skupnost. — Vsi se moramo truditi, da izginejo iz naše župnije vsakršna dela teme, zasijejo pa vanjo dela svetlobe. Možje, vi boste brez strahu in ozirov nastopali zoper skrunjenje nedelj in praznikov, zoper slabe prireditve, slabe liste, zoper javno pohujšanje kakršnekoli vrste. — Fantje, vi se boste zvezali zoper kletvino, sirovost, ponočevanje, pijančevanje, plese. Vemo, kako žalostne reči so to: Bog se žali, duše trpe škodo in sramota lega na našo skupnost. — Žene in dekleta, ve boste pomagale čuti zlasti nad sveto čistostjo v župniji. Storile boste vse, da se ohrani ali, kjer bi bilo treba, zopet povrne sramežljivost v obleki, da se preprečujejo grešna znanja, zasovražijo nespodobne tovarišije. Z ljubeznijo boste matere odvrčale svoje hčere, in dekleta svoje

tovarišice od vsega hudega posebno v dobi, ko ravno dozorevajo in je nevarnost prevelika, da jih zaseže zapeljevanje. — Ko pa bomo tako uspešno preganjali dela teme, bomo obenem gojili dela luči, krščanska dobra dela. Službe božje, molitve, sv. zakramentov sem že spomnil. To so naravnost dela ljubezni do Boga, ki je prva in največja zapoved. — Druga zapoved, prvi enaka, pa je ljubezen do bližnjega. Tudi to moramo kazati v dejanju. V župniji imamo bolnike, siromake, revne otroke. Kako krščansko je, če ob nedeljah obiskujete bolnike, jih tolažite, jim, kar morete, pomagate! Nihče ni bolj potreben usmiljenja nego bolnik, pa tudi nihče ni bolj hvaležen zanje. — Za siromake, ki jih zlasti dandanes toliko, bomo skušali ustanoviti Vincencijevo konferenco ali Elizabetino družbo. Dotlej pa naj zlasti odsek Marijine družbe, ki si je nadél nalogo, skrbeti za ubožce, kar najpridneje deluje! Gibljimo, zbirajmo, žrtvuimo, pomagajmo z obleko, z živili, po možnosti in potrebi tudi v denarju! — Posebni siromački so otroci ubogih. Skušajmo, da jih oblečemo in preživimo! Za Miklavža ali za Božič, morda tudi za Veliko noč napravimo posebno zbirko, da jih obdarimo in razveselimo! — Naša krščanska in apostolska ljubezen pa mora seči tudi preko župnije, da, preko dežele in države — tja, kjer žive na telesu in na duši ubogi, divjaki, pogani, ki še pravega Boga in Jezusa ne poznajo. Zanje se trudijo misijonarji, da jih rešujejo telesno in dušno. Toda misijonarji ne premorejo nič brez sredstev. Zato ne pozabimo misijonov! Darujmo, kar moremo, tudi v ta vzvišeni namen; če pa nič darovati ne moremo, vsaj molimo, mnogo molimo!

*

Vsetako si mislim, da bi kot župnik dandanes učil in opominjal svoje župljane — v cerkvi s prižnice in zunaj cerkve v društvih, družbah, bratovščinah pa tudi v zasebnih pogovorih. Kajne, kako pestra je slika, ki sem vam jo podal? In vse to je katoliška akcija. Vidite, kolike ja najrazličnejšega dela za vse in vsakega. A lepo delo je vse, plemenito delo za krščansko obnovo sveta, za kraljevstvo božje, za večno in le verjemite! — tudi časno srečo duš. Zato pa vsak in vsi krepko na to delo!

EVHARISTIJA.

Samsonovi materi je angel božji ukazal, naj ne pije opojnih pijač in ne je nič nečistega, "kajti dete, kateremu mu boš dala življenje, bo Bogu posvečeno." (Sodniki 13, 3.) Tu je z besedo sv. pisma izražena nežna skrivnost, da je posvečenje matere obenem posvečenje deteta, ki ga nosi pod srcem. Koliko bolj posvečuje mati dete svojim srcem,

ako pogosto uživa nebeško hrano.

Sv. Marija Magdalena Paciška je kot otrok vsa vesela pozdravljala mater, vračajočo se iz cerkve od sv. obhajila. "Zakaj me tako objemaš in pritiskaš k sebi?" je vpraševala mati. "Prejela si Kristusa Gospoda in jaz bi rada bila čim bliže pri njem."

Človek -- največja zagonetka.

P. Hugo.

V PARIZU se je zgodil zločin. Gospoda je šla od doma in pustila služkinjo samo doma. Zločinec je zapazil in porabil to priliko. Prišel je v rezidenco in živinsko umoril varujočo služkinjo. Ko se je gospoda vrnila, jo je našla v mlaki krvi, mrtvo. Kanarček v svoji gajbici pa je veselo drobil. Za več dni je bil založen s hrano in pijačo. To je vzbujalo slutnjo, da se je zločincu zasmilil, ko mu je umoril edino hraniteljico in da ga je on za vsak slučaj oskrbel s provijantom. Zločinec je padel v roke pravice in pri obravnavi res potrdil to slutnjo. Dejal je, da ko se je spomnil, da bo morala uboga živalica morda več dni stradati in žejo trpeti, ali bo celo konec vzela, se mu je zasmilila in ni mogel proč, da bi je za vsak slučaj ne oskrbel s potrebno hrano in pijačo. Žival se mu je smilila, človek ne. Ali ni človek zagonetka?

*

Pred leti je bilo nekje na Štajerskem. Dve sestri samici sta živeli skupaj s svojim stricem pod eno streho. A ta trojica se je slabo razumela. Sestri ste se zarotili proti stricu in sklenili se ga znebiti. Nekega dne s te pa mirno nanj s sekuro in ga ubili. Potem ste pa mirno začeli pripravljati kosilo, ali večerjo. Pa pravi ena: Gori v svisljih je še en kos svinjine, bove pa to skuhale za "likof", ker nama je vspelo, se te more znebiti. Že se hoče ena povspeti v svisli po tisto kračo, ali kaj je že bilo. Takrat pa drugi pade v glavo, da je petek. "Za božjo voljo", pravi, "saj je petek, ko nisve še nikoli mesa jedle in ga tudi danes ne bove." — "Dobro, da si se pravočasno spomnila", pripomni prva in takoj opusti misel na kračo. Post prelomiti, tega Bog ne daj, človeka ubiti to pa. Ali ni človek zagonetka?

*

V ječo so privedli zločinca, da tam sedi do smrti. Kadar se je na to spomnil, je začel besneti, kot bi bil ob pamet. Nekega dne ga poseti ravnatelj jetnišnice. Med drugim ga vpraša, kaj je po poklicu. Pravi, da brivec. Ravnatelj nadalje vpraša, če bi ga mogel obriti. Zločinec ga debelo pogleda, če ima res toliko poguma, da bi se njemu prepustil. Ravnatelj razume molčeče vprašanje, mu dene roko na ramo in pravi: "Zaupam vam, kar brzo na delo!" In zločinec brije ravnatelja tako previdno in s tako fineso, kot

ga ni še nihče. Od tistega časa je bil jetnik kot vosek in olje. Ali ni človek res zagonetka?

*

Anglež George Goodwin pripoveduje sledečo dogodbo iz naših dni: Mr. Jarman, oženjen, oče treh otrok, je bil s tisoči drugih postavljen na cesto, brez dela in brez zaslužka. Dekler je bilo kaj prihrankov in rezerve v obleki, je še nekako šlo. Toda prihranki so se v času dolge depresije posušili, obleka potrgala. Otroci so že stradali in zašiti hodili okrog. Kadar jih je pogledal, so se mu zasmilili in zbodlo ga je, kot bi mu bil kdo šil v srce potisnil. Še vedno brundanje žene, naj vendar d obi kako delo, da ne bodo vsi skupaj lakote konec vzeli, ga ni tako bolelo. Saj je bil vedno na nogah za delom. A nosil je domov kvečjemu obljuje za bližnjo ali daljno bodočnost, ki so se pa druga za drugo razblinjale v noč in zopet nič.

Nekega večera je vendar prav dobro razpoložen prišel domov. "Jutri," je vesel zagotovil ženo, "prinesem domov deset funtov šterlingov. To nam bo pomagalo iz najnujnejše zadrege." Vse družina ga je drugi večer komaj čakala domov. A ko je prišel so mu vsi z obraza brali in iz koraka čuli ponovno razočaranje. Brez besede se je spustil v kuhinji na stol in obupan bulil predse. Žena ga sočutno vpraša, kaj se je vendar zopet zgodilo. Po kratkem molku bruhne iz njega: "Zopet to pomiloščenje ob enajsti uri. Meni nič tebi nič bodo smrtno kazen odpravili, potem je ven s krvniško službo." Trenutno je žena mislila, da je znorel. Šele polagoma je izvlekla iz njega, da se je v skrajni sili oglasil za krvniško službo, ki je bila razpisana in jo dobil. Danes bi moral napraviti svoj prvi poskus in to bi mu bilo vrglo 10 funtov šterlingov, ki jih ji je sinoči zagotovil. A ob 11. uri je bil dotični zločinec pomiloščen v dosmrtno ječo in 10 funtov šterlingov je šlo z njim nazaj v ječo. Ali ni res človek zagonetka?

*

Da človek je največja zagonetka v stvarstvu. Študiramo ga od vseh strani. A ko mislimo, da smo ga spoznali, vsaj enega, nam katero zagode, s katero nas postavi pred nov problem, pred novo uganko. Celu samemu sebi, dasi si je najbližji, je često zagonetka, ki ji ne ve rešitve. Le eden ima ključ do zagonetke človeka, njegov Stvarnik.

Odlomek povesti mlade duše.

D. V.

(Konec.)

Roke si pritiska na senca, kolena se mu šibe, a on teče, teče po ulicah in preko trga pred cerkvijo, da se ljudje začudeni ozirajo za njim. Končno se zateče v cerkev in se v najbolj skritem kottičku kapele svetega Križa zruši v klop. "Moj Bog! Moj Bog!" šepeta predse. Onemogla jeza ga pretresa. Kaj naj naredi tej čarovnici, tej. . . Pretepel bi jo, spraskal bi ji oči, zgrizel bi to ničvrednico — "Oh, očka, kako je prav, da ti ne veš, dobro je, da si umrl že v Šentvidu, sicer bi te zastrupila ta ostudna kača s svojimi strupenimi zobmi. . ."

Tihota in hlad svetega prostora ga končno le pomirita. Skoro osarmočen se zave: Kaj bi rekel oče, ko bi me videl tako jeznega? . . . On se ni nikoli jezil. . .

In kaj naj stori sedaj? . . . Prost je, lahko gre kamor hoče. Ali naj gre res na kmete in si poišče službo? Ne — tega ne more! Sam prav ne ve zakaj, le temno slutnjo ima, da bi tam nebil zadovoljen. In delati tudi ne more saj razen godbe ne zna nič. Gosli — to je vse njegovo premoženje, njegova dedščina in edini prijatelj — z njimi bo šel dalje po svetu, dokler ne bo tudi njega sredi ceste ali v kakem seniku srečala smrt. . .

Kljub utrujenosti se vzravna in stopi k oltarju. Za ogromnimi venci korald in velikih srebrnih src se skriva zasramovana, razbičana postava Odrešenika. Dolgo opazuje sveto podobo in hipoma, kot bi ga neko opozoril — prešine njegovo dušo misel: "Prvi, ki te prijazno sprejema na tvojem potu. . ." Glava mu omahne na železno pregrajo. Edini, ki mu hoče pomagati, edini, ki ga še ljubi, je Jezus! Vroč solze mu stopijo v oči, roke se mu razprostro in ustnice šepetajo tiho molitev: "Gospod Jezus, Kristus, ne zapusti me nikdar — saj imam sedaj samo še tebe! . . ." Tolažba mu je napolnila srce. Kot bi mu Gospod obljubil, da pojde z njim, tako mu je in to ga navdaja s čudnim, dosedaj neznanim veseljem.

Solčni žarki ga slepe, ko stopi zopet na cesto. Mirno gre proti mestu. Priliko ima, zato si hoče po dolgih letih zopet ogledati rojstno mesto. Okolica se mu dozdeva nekoliko tuja, najbrže so mnogo prezidavali. Ko pa stopi na trg pred župno cerkev se mu srce znova razvname: "Da, to je slika, ki jo je tolikokrat gledal v svojih sanjah, to je ona ponosna cerkev, stolp, župnišče — in tam tam zadaj stoji mala hišica, njegov rojstni dom. Najpreje stopi v cerkev — kako je lepa! Komaj poklekne, že mu uidejo oči nazaj proti koru. Kako lepo je tam nekoč igral očka in on je smel sedeti na zaboji poleg njega in poslušati čudovite melodije, ki so jih očetove roke izvabljale iz orgelj. Še vedno se spominja, kako se je stresel nekoč, ko so med velikimi, sivimi oboki zaječali žalostni glasovi mogočne: Dies irae. . . Kako domače se počuti v tej cerkvi. . .

Kmalu zapusti cerkev. Spodaj, v oni mali hišici staneje cerkvenik. Temu bo dal denar za črne maše in si obenem ogledal njegov dom. Ves razburjen stopa po stopnicah v nizko vežo, skozi katero se odpira pogled na mali vrtiček.

Njegov nekdanji dom! — Te stopnice vodijo v klet, te se vzpenjajo navzgor v organistovo stanovanje. Po prstih se plazi po vegastih stopnicah navzgor. Še vedno je tu stara lesena pregraja, ki se je nekoč nenadoma odprla in on se je prekotalil po stopnicah; in ozki hodnik, kjer je vedno posedala ob oknu mati in šivala — in kjer je visela kletka s ščinkavci. Zdi se mu, da se bodo vsak hip odprla vrata in na hodnik bo stopila mati in zapela veselo laško pesmico kot se je to dogajalo nekoč. . . Dolgo je že od tega. Oče in mati, oba sta mrtva in Janko stoji sam pred zaprtimi vrati in ne more odpreti, dasi dobro ve, da bi bilo treba poseči le skozi špranjo in obrniti nerodno obdelano kroglo — in vrata bi se odprla. . .

V sobi igra neko do gosli. Ves zatopljen poslušaj Janko sladke zvoke. — Morda pa je bilo vse to — tujina, očetova smrt, Križajka, — morda pa so bile vse to samo sanje in on sploh še ni zapustil doma. . .?

Hučihučiheja! Mala deklica ponosno pelje na sprehod svoje igračke in Janko se tiho splazi po stopnicah navzdol.

Spodaj potrka na vrata. "Notri!" V mali, snažni sobici, katere stene so še vedno kakor nekoč vse pokrite s podobami svetnikov, sedi stara žena — še vedno nosi na glavi prav tako čepico, kakor jo je nosila nekoč. Janko pozdravi in vpraša, če bi mogel plačati nekaj maš. "Da, da." Počas polaga denar na mizo, ravno za tri maše bo zado stovalo.

Mimogrede pogleda staro mežnarico, še vedno je taka kot je bila nekoč, samo lasje so se ji pobelili. Ona ga še ni spoznala. Boječe jo vpraša: "Kedo pa je sedaj organist v Beljaku?" — "Neki Čeh, Venceslav Liška se piše. Ali bi se rad učil pri njem?" — "Ne," — odgovarja Janko — "ker moram še danes oditi dalje. Toda — prosil bi vas, da mi poveste, kje je pokopana žena prejšnjega organista, Marija Carme Kamnarjeva; preje sem iskal njen grob, a ga nisem mogel najti." — "Ali si jo poznal?" — "Da, poznal sem jo!" ji odgovori s težavo.

Hipoma se obraz mladega tujca dozdeva stari ženici čudovito znan. — Bog se usmili — pa vendar ni — "Povej no, kdo pa si ti?" — Janko molči. — "No Janko —!" Janko zaječe in si zakrije obraz z rokami.

"Janko, pa kako si vendar prišel sem?" — "Ah, Reza, oče je umrl v Šentvidu — včeraj — včeraj so ga pokopali." ji jokaje pripoveduje.

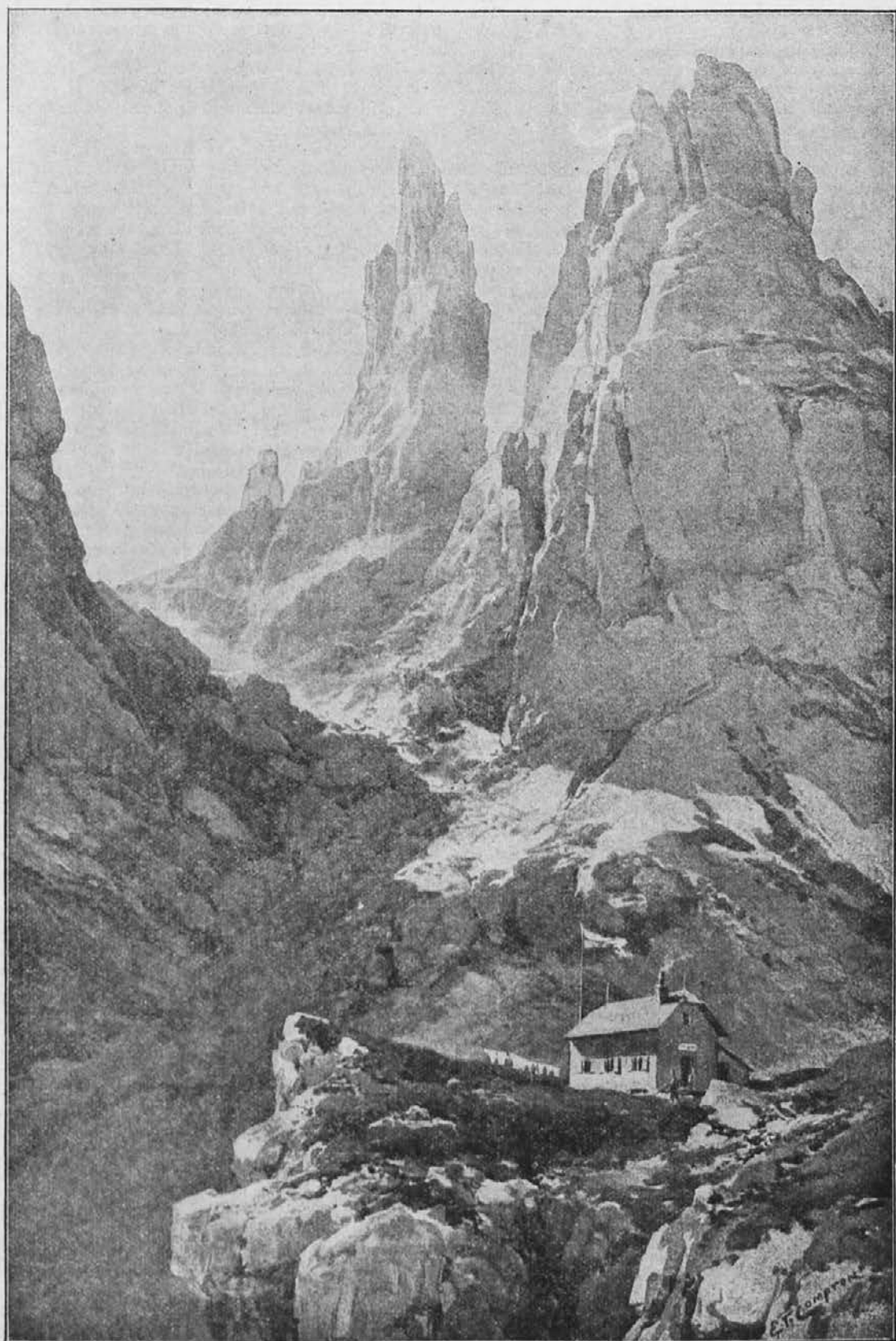
"Joj, joj, sedaj pa le pripoveduj!" — Medtem, ko ga skuša potolažiti, da pelje k mizi in postavi predenj skodelico z mlekom. Vsa je vznemirjena od sočutja in radovednosti.

"Veste, teta, mnogo sveta sva videla, odkar sva odšla po svetu. V Nemčiji, v Franciji sva bila in končno sva odšla še na Poljsko, sedaj pa sem popolnoma sam, pa sem hotel še enkrat videti Beljak in materin grob. Kje pa je vendar?" — Starka presliši vprašanje in pripoveduje in govori kar naprej. Vse ji mora pripovedovati: kako so oblečene ljudje v Franciji, kako plešejo Poljaki, ali je res, da v Nemčiji ne jedo cmokov, ali so Dunajčanke res tako lepe kakor govore o njih. Takih in podobnih vprašanj ni ne konca ne kraja.

Janka se ob njeni prijaznosti polasti ugodje, toda, on je tako utrujen, saj je hodil celo noč. Skoro slabo mu postane, rad bi odšel. "Odití bom moral. Samo to bi vas še prosil, da mi pokažete, kje je pokopana mati in Bog vam povrni vse skupaj!" Reza od same zadrege ne ve, kaj bi počela. Vsa nervozna grabi za predpasnik: "Njen grob — no — njen grob. . . Saj tvoja mati sploh ni pokopana v Beljaku. . ." — "Kaj govorite? Saj mi je oče tolikokrat to povedal! Vedno je ponavljal: V Beljaku, tam sem jo pokopal, tam mi je umrla okrog vseh svetih. Oče je vendar moral to vedeti!" — "Veš, no, tvoj. . . oče. . . je morda mislil to drugače." Sveta Mamma božja! Saj otrok še nič ne ve. Star je že dovolj, mar naj mu pove? . . .

"Kaj je drugače mislil?" jo nepotrpežljivo sprašuje. "Umrla je, mrtva je!" — "Ni še treba," se smehlja starka onemoglo in položi roko na Jankova ramena. "Ni treba, na tem svetu je marsikaj mogoče. . ."

Moj Bog! ali se vsi ljudje trudijo, da bi ga zmešali! Grozen strah se ga polasti: morda bo sedaj še mežnarica napadla njegov mater? Ne, ne, tega ne sme, tega ji ne dovoli. Hlastno, kakor da hoče rešiti sveto podobo pred oskrambo, jo skuša prehiteti: "Moja mati, saj je bila tako

dobra, lepa in sveta — kakor angel je bila. In če že vi ne veste, kje je bila pokopana, bom šel in vprašal gospoda dekana. Bog vam povrni! Z Bogom!"

Z vsjo naglico beži iz nizke sobe na pokopališče. Preje je le površno pregledal grobove, sedaj pazljivo pregleda vsak križ, prebere vsak napis in ne pozabi niti na starejše spomenike, ki so naslonjeni na veliki križ sredi pokopališča. Dolgo išče, ves je že utrujen, a Marije Carme Kamnarjeve, rojene Cironi ne najde med mrtvimi. Vedno bolj se oži težki obroč okrog njegovega srca. Kaj je z njegovo materjo? Zakaj govore ljudje tako čudno? Ali naj stopi še k gospodu dekanu in povpraša? Ne — raje ne! Morda bi tudi on kaj takega povedal. . . Raje bo sam malo pomislil. . .

Medtem, ko blodi med grobovi sem in tja, se hipoma strezni: Kedar je umrla? . . . Z veliko težavo brska med odlomki svojih spominov. . . Takrat ni bil več tako majhen, vsaj pet let je že moral biti star. Mati ga je peljala iz mesta k učitelju pri Sveti Mariji na Žili. In kako ga je poljubila in jokala. . . In čez teden dni je prišel oče, ga tesno objel in zajokal: "Janko, mati ti je umrla!" To se je zgodilo na jesen in na pomlad sta odšla po svetu. Očeta je materina smrt tako potrla, da ni hotel igrati nobenih veselih skladb ali valčkov in tudi v cerkvi so pričele prevladovati žalostne melodije. Ljudje so pričeli šušljati, da se mu je zmešalo; ko je oče opazil, da niso z njim več zadovoljni, je odšel po svetu. — Saj bi itak ne vzdržal več dolgo v Beljaku. . .

Tako mu je nekoč pripovedoval oče — in sedaj govore ljudje tako čudno. Nasprotno — "nekoliko drugače" je dejala mežnarica. Kaj če bi mati. . . ne umrla. . .? Samo za očeta? Ah, to je neumnost! sam sebi se smeji ob tej neumni misli, a v srcu mu črv gloje dalje. — Mlad je še, toda marsikaj je že izkusil in doživel, življenje mu ni več tuje. . .

Lepa je bila mati in mlada. Še vedno gleda pred seboj njen obraz, kot najnežnejši, lahnordeči zamet so bila njena lica in nihče ni vedel povedati, kaj je bolj temno sijalo na njej, njeni lasje ali oči. In kadar je pela — kot gorki, opojni južni veter so vele njene besede v zraku in zasanjale poslušalca. . . In oče je bil tako resen, preprost in ubog poleg nje. . .

Še enkrat obide vse grobove, a brez uspeha se vrne k vratom, materinega imena ni našel nikjer zapisanega. Tesno mu je pri srcu, sam ne ve zakaj. Tiho se splazi skozi vrata.

Samo eno misel še pozna: v Šentvid! nazaj k očetu!

Na Dravskem mostu se še enkrat ozre na mesto. Tako je utrujen, do smrti je ranjeno njegovo srce. Kot bi moral danes prvič za vedno zapustiti Beljak — kot bi mu šele danes pokopali mater. . .

Proč take misli! Kedo pa naj se še zavzema za mater, kdo naj jo brani pred zlobnimi jeziki, če tudi on že tako misli o njej. . .

Ubožci ne "žive". . . In materi se je vedno hotelo "življenja". Neprestano se mu vsiljujejo take žalostne misli. . . O mati! . . .

Večerna pobožnost v špitalski cerkvi je ravnokar minila. Oče Bernard je stopil iz zakristije in pokleknil pred oltar. Počasi se izgublajo drsajoči koraki zadnjih starih ženic, ki zapuščajo cerkev.

Gospod pošlji pomoč iz svojega svetišča! Tvoj hlapec ne vzdrži več. Koliko je premolil, se postil in trpel, sedaj pa se mu dozdeva, da je bilo vse to brez sadu. Kroiač Rozl je kljub temu padel, tkalec na glavnem trgu je vseeno s celo družino prešel med luterane in morilec, čigar dušo bi mogel odkupiti s svojo lastno krvjo, je umrl nespokorjen.

In sedaj preostaja še Velikovec. . . Na vseh oglih žanje hudič bogate sadove — njegove roke pa so zvezane — samo molitev in pokora mu še preostajata. Gospod Jezus, kako da moreš ostati tako nerazumljivo brezbrizen! Po vseh hišah žive udobno življenje in seveda ne čutijo nikake

potrebe po Tebi. Ob nedeljah pridejo sicer za kako urico v najlepših oblekah v cerkev k pridigi in sveti maši, da so katoličani, a da bi Tebe ponesli s seboj na svoje domove in živeli s Teboj, tega se boje in sramujejo. Ti bi se morda — ah — preveč prevzel, tega se boje. — O Gospod Jezus Kristus, ko bi bil jaz svetnik, potem bi bilo bolje poskrbljeno za Tvoje čredo, toda jaz sem samo grešnik, zanikaren hlapec in pod mojimi popustljivimi rokami se Tvoja milosti kar poizgubljuje.

Težka malosrčnost mu ovira molitev. Kako bi tu še mogel pomagati? Povsod sama revščina in greh. Loteva se ga občutje kot da je z močnim plamenom svoje gorečnosti blodil kot slabotna iskra preko neskončnega močvirja. — Gospod, daj mi duše! mu prosi srce. — Pošlji mi znamenje, Gospod, da nisi pozabil na svet in si mu odpustil grehe. Pošlji mi vsaj eno dušo kot znamenje! Morda je ta prošnja predrzna, potem mi odpusti. Edino to bi še bila tolažba zame. Sam najbolje veš, kaj sem v vseh teh mesecih in tednih prestal — in kakšen obup se me loteva! Pošlji mi znamenje — Gospod!

Krčevito stiska roke. Njegove temne oči žare od prevelike stiske in bolesti. "Dati vam hočem nebo kot iz železa." — Ne — ne, o Gospod, Ti si usmiljen, Ti ne pozabiš svojih stvari. . . Marija bo pomagala. "Pozdravljena kraljica, mati usmiljenja!"

V stolpu je odbilo pol devetih. Globoko sklonjen zmoli še: Molim Te ponižno in zapusti cerkev. Nad Magdalensko goro sveti mesec. Mračni venec hribov obdaja dolino, ki se koplje v mesečini. Na jugu grozi bliskavica. Veter lahno šumi po drevju in pregiba porumenelo listje.

Vročje in trdo bije srce očeta Bernarda. Iz mesta se tu in tam čuje vreščav smeh ali surovo kričanje. Z molitvijo na ustnicah gre med grobovi proti frančiškanskemu samostanu. Prijel je za kljuko malih vrat, a nenadoma obstane. Svetli, jasni glasovi gosli blažijo tiho noč. "Kdo bi neki igral v tem času na pokopališču?"

Previdno stopi na gredico in pogleda skozi grmičevje. Pred seboj zagleda dečka, naslonil se je na zid, uprl oči v nebo in dvignil lok. Oče Bernard se mu tiho približuje, njegova duša je polna skrivnostnega pričakovanja.

Bledo, suho, zgodaj zresnjeno otroško obličje je obisiano z mesečino. Iz potez, ki jih je začrtala preogromna, za otroka prezgodnja žalost, si je odkrila poštenost. Poduhovljena svetloba pogloblja velike, zasenčene oči.

"Dečko iz Leskarjeve gostilne", se spomni oče Bernard. Tiho obstane, da bi ga ne zmotil.

Vedno jačji postajajo glasovi. Prastari, preprosti naprev se počasi dviga iz otožnega preludija. Oče Bernard pozna to pesem — danes je že skoro pozabljena, toda, ko je bil on še novic, so jo marsikdaj zapeli, kadar so zvečer sedeli pri ognju. . .

O, da bi že bil doma,
bil rešen vseh skrbi sveta;
doma, nebesa mislim jaz,
tam gledal večno bi Boga obraz.

Veseli duša, se, srce,
dobroto išči, ki presega vse. . .

Gosli so mu počasi zdrknile ob telesu navzdol. Oči obvisijo za hip na nebu, potem pa mu pade glava globoko na prsa. Kot dva bleeseča bisera padeta dve solzni kaplji na tla.

Deček je kleknil na tla poleg groba. Pretrestljiv jok se zaduši v črni zemlji. Gosli so tiho zaječale in zdrsele v travo. Oče Bernard se še vedno ne more opogumiti, da bi pristopil in ga potolažil. Šele, ko jok počasi zamre, in se mu dozdeva, da je deček zaspal, stopi bližje. Močni pretrgani dihi se trgajo iz ozkih otroških prsi; oči so zaprte in prsti razklenjeni. Plavi lasje leže vlažni in razmršeni na vlažni zemlji.

Pogled na spečega otroka, ki ne pozna domovine, globoko gane duhovnika. Omagal je med potjo! Popolno-

ma izčrpano je drobno telesce omahnilo na grob, podplati se komaj še drže čevljev. . . Kje je neki hodil ta dva dni, odkar so mu pokopali očeta. . . ?

Na jugu postajajo bliski vedno pogostnejši. Nevihta se bliža, deček ne more ostati tu! Oče Bernard položi roko na temno glavico: "Ti, Janko. . .!" Še le čez nekaj časa se prebudi izmučeni revček. Prestrašen skoči pokonci, zmedeno gleda okrog sebe in vpraša: "Kaj je oče. . . ? Ah. . ." Duhovnik ga vsiljivo pregovarja: "Pojdi z menoj! Nevihta bo! . ." Nerazumljivo gleda Janko okrog sebe. Ko oče Bernard ponovi svoje povabilo, mu Janko trudno odgovori: "Hvala, raje bom ostal tu. . ." — "Toda pomisli vendar, saj boš popolnoma premočen — niti oče ne bi bil zadovoljen s teboj!" Nežno ga prime duhovnik za roko in ga dvigne: "Tako, ali ne. . . saj boš jutri zopet lahko priduhovniku, ki ga pelje proč. Vedno znova se mu zapirajo šel sem." Neodločno dvigne Janko gosli in se prepusti trepalnice. Oče Bernard položi roko okoli njegovih ramen in počasi gresta s pokopališča preko pota proti samostanu.

Začudeno gleda brat vratar skozi malo okence, ko sliši pozne korake, ko pa spozna očeta Bernarda, gre hitro po ogromni venec ključev in svečo. Ves njegov starčevski obraz je en sam smehljaj: "Otroka nam je pripeljal oče Bernard — tujega otroka. Morda je mali deček dvanajstletni Jezušček?" In v veseli preprostosti svojega srca postane še bolj vesel, ko pelje oče Bernard tujega dečka na-

"Oče guardijan se ne protivi temu, da bi danes ostal tu. Pojdi za mano!" Z negotovimi koraki gre deček za menihom, ki sveti po temnem hodniku. V sobiti, ki je določena za mimo potujoče brate, že stoji na mizi mleko in žganci, tudi postelja je že pripravljena. Medt ko deček povziva večerjo mu oče Bernard sezuje čevlje: noge so vse ožuljene. Nato se vsede nasproti njemu.

"Kako pa ti je ime?" — "Kamnarjev Janko!" — "In koliko si star?" — "V novembru bom trinajst let." — Sveča ju mirno liže s svojo skromno svetlobo. Menih ne more dvigniti oči od zarjavelega obraza, kateremu niti zemlja niti solze nista mogla zabrisati jasnosti in odločnosti. Ponudi mu roko preko mize: "Janko, le ne skrbi, kaj bo sedaj s teboj! Gospod Bog bo že poskrbel za potrebna sredstva. — Morda ostaneš kar tu, to bi bilo zate še najboljšo. Sedaj pa uahko noč! Jutri se le dobro odpočij. Proti jutru se bom že še oglasil pri tebi. . ."

Podpira ga proti postelji. Ko sede Janko na rob, pogleda plašno in proseče v meniha. "No, kaj bi še rad?" ga vpraša oče Bernard. Z vidnim naporom šepeta otrok: ". . . Prečastiti. . . nekaj. . . bi vas še rad vprašal." — "Kar na dan s vprašanjem!"

Janko nervozno stiska in upogiba roki na kolenu. "Prečastiti. . . očka je vedno igral neko staro pesem, ki se glasi: O da bi že bil doma, bil rešen vseh skrbi sveta. . . izmed vseh pesmic mu je bilatanajljubša. . . In danes sem mu jo zaigral, da mu napravim nekoliko veselja. . ."

DVE REKORDNI SLOVENSKE DRUŽINI.

Še ne dolgo tega so bile slovenske nove maše v Ameriki zelo redke. Zadnja leta so se začele razveseljivo množiti. Par družin nam je dalo celo po dva novomašnika, družina Virant, Lorain, O. in družina Hoge, Bridgeport, O. Rekord pa bodo glede tega, če bo šlo vse po sreči, odnesle družini Grabrijan, Denver, Colo. in družina Smrke, Brockway, Minn. Prva je že dala enega novomašnika Rev. Jos. Grabrijana, člana servitskega reda. V isti red sta kot klerika vstopila še dva druga njegova brata. Druga ima tri sinove kle-

rike v redu Križarjev, ki se drug za drugim polagoma bližajo altarju. Le škoda, da bodo ti, ki vstopajo v razne tuje redove, večinoma mrtvi za naš narod. Kljub zadostnemu številu narodne duhovščine, se bodo naše narodne župnije druga za drugo začele pred časom vtapljati v angleško morje. Vendar pa čast in priznanje družinam, ki posvetujejo svoje sinove Gospodovi službi, dvakrat čast in priznanje onim, ki mu jih posvete dva, ali celo tri.

ravnost v njegovo sobico in ga tam posadi — na gugavi stol starega vratarja.

"K očetu guardijanu stopim in ga povprašam, če sme prenočiti pri nas. Ostani pri njem, Egidij, saj vidiš, kako je slab." Brat sočutno priklama. Tako je vesel, da sme imeti dečka Jezusa pri sebi v svoji sobici. Ko opazi, da so se rujave oči ustavile na njegovi mizici poleg okna, mu takoj nekoliko v zadregi prinese svoje zaklade, skoro same podobice, ki jih je naslikal v prostih uricah, odkar je preslab za vsako drugo delo. "Bi rad pogledal, dečko, ali ne? Vidiš tale z modrim ogrinjalom, to je naša Ljuba Gospa. Ta je najlepša! Če mi oče guardijan dovoli, ti jo podarim — ali bi jo rad imel?" Janko priklama s trudnim nasmehom. Zaspano gleda na pisane podobice. — "Tukaj vidiš muke svetega Vida — tam je sveta Neža z jagenjčkom — ni mi šlo posebno izpod rok, jagenjček je tak kot kak kužek, neli?" Na sveto Terezijo je posebno ponosen. Cel oče Rok jo je bil naročil, dal jo bo pekovi hčerki iz Nizke ulice. Drugi teden bo šla v samostan, k Elizabetinkam v Celovec. "Žal, da nimam več svete Magdalene, ta je bila lepa. Zlat ščit je imela in bila ognjena v škrlat. Ravno danes sem jo moral oddati zlatarki Lesarki, podarila jo je neki natakariji, ki je baje storila zelo mnogo dobrega nekemu godcu!" "Marjetici — da," pravi tiho deček. "Ali jo poznaš?" vprašuje oče Egidij in hoče vedeti, katera bi bila ta natakarija, ki dela dobra dela, toda oče Bernard, ki se je v tem vrnil, mu da znamenje, naj molči.

In ko sem jo igral. . . sem šele razumel. . . preje je nisem. . . Sedaj pa bi tako rad prišel domov v nebesa, in se otrsle vseh skrbi sveta, bil deležen dobrote, ki presega vse druge. . . ko pa je na zemlji vse tako malo in neznaatno. . . In zato bi vas prosil, če bi mi mogli povedati jutri: kako se pride v nebesa. . ."

V duhovnikovi duši postane svetlo in jasno. Znamenje! — Aleluja! — Znamenje! Od veselja se mu tresejo roke, ko mu naredi znamenje križa na čelo, ustne in prsi in ves je ginjen: ". . . Otrok. . . Bog ti je skazal veliko milost, obadva se mu morava zahvaliti zanjo. Jutri ti bom z veselijem veseljem pokazal prve korake. . ."

Sijaj njegovega obraza vzbudi odsev na drugem. Zulkim veseljem pokazal prve korake. . . naj je prvič zagrmelo, a v mali sobici je v dveh srcih vzšlo solnce. . .

Oče vzame svečo z mize in se obrne k vratom: ". . . Lahko noč, Janko! Hvaljen bodi Jezus Kristus!" — "Na vekomaj, amen!"

Na hodniku oče Bernard vgasne svečo. Po hodnikih in zavitih stopnicah, ki so že njegovi stari znanke, gre na kor.

Tisoči angelov pojejo v njegovi duši. Bog se je sklonil k njemu in ga potolažil. Ves prevzet moli pred križem z razprostrtimi rokami:

"Zahvaljujem Te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikriš to modrim in napuhnjanim ter razodel preprostim. . ."

Tiho, enakomerno gori večna lučka pred oltarjem.

Baraga

Služabnik božji — Friderik Baraga.*)

1. Potek njegovega življenja.

Rodil se je 29. jun. 1797. v gradiču Mala vas, župnija Dobrnič na Dolenjskem, sedaj Jugoslavija. Kot sinu graščaka Janeza Barage in njegove žene Katarine, roj. Jencič, so mu pri sv. krstu dali dva imena: Irenej Friderik. A prvega ni nikoli rabil. Svoja otroška leta je preživel na trebanjskem gradu, ki so ga stariši dve leti po njegovem rojstvu kupili in se tja preselili. Kot bodočega graščaka so ga l. 1806 poslali v ljubljanske šole, da se ondi primerno izobrazí. A že l. 1808. mu umrje ljubljena, pobožna mati. Štiri leta kasneje 1812. je zgubil še skrbnega očeta. Poslej mu je bil oče njegov biremski boter, Dr. Jurij Dolinar, profesor-lajik v ljubljanskem semenišču. Tu je v letih 1809-16 z odličnim vspehom dovršil srednje šole. V jeseni l. 1816. se je vpisal na dunajskem vseučilišču za pravo in je l. 1821. z vspehom končal. Med tem ga je Gospod po svojem služabniku, poznejšem sv. Klementu Mariji Hofbauerju zase zasnubil. Dedni grad je brez lastne odškodnine prepustil svoji starejši sestri Amaliji in se oglašil pri dunajskem nadškofu za sprejem v bogoslovje. Hotel je biti blizu svojega svetniškega duhovnega voditelja P. Hofbauerja. Ker mu pa njegov rodni ljubljanski škof ni dal izpustnice, je isto leto stopil v ljubljansko bogoslovje. Posvečen je bil 21. sept. 1823 v ljubljanski stolnici in tam naslednje jutro opravil svojo prvo sv. mašo. Sledečo jesen 1824. je bil poslan za duhovnega pomočnika v Šmartno pri Kranju. Tu je deloval do l. 1828. ko je bil v isti lastnosti premeščen v Metliko. Odtod se je v jeseni l. 1830. nameril v Ameriko, kamor je došel zadnjega decembra. Po trinesečni pripravi v Cincinnati je 21. apr. 1831. odpotoval med Indijance, med katerimi je ostal do svoje smrti. Središča njegovih misijonov so bila: Arbre Croche (1831-33), Grand River (1833-35), La-point (1835-43), L'Anse (1843-45). Dne 29. jul. 1853. je bil imenovan za prvega apost. vikarja Gornjega Michigana, in hkrati za naslovnega škofa amysijonjskega. Posvečen je bil 1. nov. 1853 v cincinnatiški stolnici. Dne 9. jan. 1857. je postal redni škof v Sault Ste. Marie. V

maju 1866. je premestil svojo škofijsko stolico v Marquette, Mich. Tu je 19. jan. 1868. umrl in bil pokopan v stolnici. Sedaj počivajo njegovi telesni ostanki v škofovski kripti tamkajšnje nove stolnice.

2. Njegovo sveto življenje in apostolsko delovanje.

To bi najkrajše lahko očrtali z življenjskim pravilom neke služabnice božje: "Do Boga je treba imeti srce angela, do bližnjega srce matere, do samega sebe srce sodnika".

A. Baraga je imel do Boga srce angela. — Ljubezen do njega je bila motor vsega njegovega življenja in žrtvovanja. O ljubezni božji in do Boga je najrajši govoril, ves prevzet. Očividci so pričali, da je več svetih noči, ko je proslavljal ljubezen božjo do človeka, ginjenja obstal in solze so ga oblike. Ljubezni so prežeta vsa njegova pisana dela, zlasti najintimnejša pisma. Hvaležna ljubezen do Boga ga je pred krstnim kamnom rojstne župnije tako prevzela, da se je zjokal kot otrok. Ljubezen do Boga je tudi vdihnil vsem drugim čednostim v katerih se je v tako nenavadni meri odlikoval.

B. Baraga je imel do bližnjega srce matere. — Duše so mu bile božji biseri z Rešnjo Krvjo plačani, ki jih je treba tedaj za vsako ceno dvigniti iz zemskega prahu in blata ter njemu vrniti. V Šmartnem je bil že ob 2. zjutraj pokonci in hodil gledat, če je kdo za sv. spoved. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Saj je šel glas daleč naokoli, da je v Šmartnem kar naprej porcijunkula. Od vseh strani so romali ljudje tja, da pri gorečem kaplanu opravijo sv. spoved. Ko je bilo treba na previdenje, a je Sava odnesla brod, ga je moral cerkovnik na plečih prenesti čez reko. Za dušo je šlo. Pa ni poznal samo duš, tudi telesa radi duš. Nekoč se je istotam bos vrnil s previdenja. Čevlje je podaril beraču, ki ga je srečal. Drugokrat je onemoglega berača, ki ga je našel ob potu, na lastnih ramah prinesel domov in ga negoval, dokler ni prišel k sebi. Njegovo izbranješo hrano so jedli bolniki, boljše obleko so nosili reveži in kar je zaslužil se je vse razteklo med uboge. Imel je navado reči: "Kar daš siromaku,

*) Ob priliki letošnje Baragove proslave je Zveza izdala podobice s škofovim življenjepisom na obratni strani.

boš sam imel, cesar ne daš, bodo imeli drugi". Med Indijanci je bil večni popotnik za dušami. Glede svojih misijonskih potov in doživljajev na njih, je bil drugi sv. Pavel. Tisoč in tisoč milj je prehodil ob vsakem letnem času in vremenu, večkrat v nevarnostih na rekah in jezerih, v nevarnostih med neverniki, v trudu in naporu, lakoti in žeji, mrazu in nagoti. Prav kot apostelj narodov. In kot on ni misijonaril samo z živo besedo, ampak tudi s peresom. Sam je zabeležil, da je spisal šest slovenskih, eno nemško in pet indijanskih, deloma prav debelih knjig. Mnoge so doživele več izdaj. Te še danes misijonarijo med rojaki in Indijanci.

C. Baraga je bil sebi strogi sodnik. — To je sicer po možnosti skrival, a ni mogel popolnoma skriti. V Šmartnem je v njegovi sobici stala lepa, mehka postelja. A on je ni rabil. Spal je na deskah z malo slame pod seboj. Meso je redko užival, še redkejše vino. Zadnjih 24 let svojega življenja iz obljube sploh ni pokusil vina. Radi strogosti življenja ni nihče dolgo pri njem obstal. Zato je bil po raznih skušnjah najrajši sam. Redno je vstajal ob pol treh zjutraj, vedno pa pred tremi. Po več ur je premišljeval in se pripravljal na sv. mašo. Po njej se je celo uro zahvaljeval.

Ni čuda, da ga je spričo tega vse imelo za svetnika, tako misijonski sodelavci, kot ljudstvo. Misijonar Pirc, ki ga je parkrat obiskal, sporoča: "On je nedvomno najpobožnejši duhovnik med Indijanci in najboljši misijonar. Za nič drugega mu ni mar, kot za to, kar v nebesa vodi." In njegova sestra Antonija, ki je bila nekaj časa pri njem, piše: "Čujem o njem stvari, ki se zde nadčloveške in ki jih more vršiti le posebni ljubljenc božji." Takega se je mnogo pripovedovalo o njem, v življenju in po smrti. Kaj je na vsem tem, kajpada nismo mi poklicani soditi. O tem ima besedo edinole nezmotljiva učiteljica resnice sv. cerkev.

Kar mi moremo je le, da Boga prosimo, naj ga, ako so naše sodbe o njem tudi njegove sodbe, med nami z očitnimi čudeži poveliča, da mu bo mogla sv. cerkev priznati čast altarjev. In za slučaj, da bi kdo na njegovo priprošnjo prejel od Boga kako izredno milost, ki se zdi, da je očitno nadnaravnega značaja, naj je ne pozabi objaviti in sporočiti pristojni cerkveni oblasti, namreč Prevzv. škofu v Marquette, Michigan.

Pri tem zasebnem priporočanju služabniku božjemu Baragi se poslužujmo od cerkvene oblasti potrjene molitve, ki jo najdemo v tej knjižici natiskano.

MOLITEV.

Vsemogočni Bog, Oče luči, ki od Tebe pride vsak dober dar in ki si nam v svojem služabniku škofu Frideriku Baragi poslal tolikega učenika in pastirja, usliši naše pobožne molitve in poveličaj ga, da bo pred vesoljno sv. cerkvijo prištet Zveličanim. Po Kristu Gospodu našem.

Oče naš. . . Češčena Marija. . . Čast bodi. . .

Imprimatur

Paulus Josephus

Ep. Marianop. et Marquettensis

Jan. 6, 1933.

BARAGOVA ZVEZA

Baragova Zveza ima namen:

- 1.) Razširjati med verniki zanimanja za neutrudljivo misijonsko življenje škofa Baraga in za njegovo gorečo delo med paganskimi Indijanci.
- 2.) Napeljevati vernike k posnemanju njegove velike ljubezni do Boga in do bližnjega in njegovega pobožnega češčenja Marije, Matere božje.
- 3.) Razširiti med verniki goreče zasebne molitve do Boga, da bi On v svojem neskončnem usmiljenju uslišal naše ponižne prošnje, in dodelil veliko milost, da bi mogli enkrat škofa Baraga častiti kot blaženega v nebesih.

Vsak dar v ta namen Baragove Zveze bode hvaležno sprejet.

Baragov dan v Lemontu

Proti koncu meseca julija je bil Lemont priča izredne slovesnosti, kakor je že dolgo ni bil. Napovedovali so tedne preje, da bo zadnja nedelja v juliju velik Baragov dan, ko bo slovenski narod pokazal, da mu je pri srcu Baragova stvar. Napoved se je uresničila: Toliko naroda še zlepa ni bilo na lemontskih gričih kakor ravno to nedeljo, vse je družila ena misel, proslaviti moramo zopet enkrat svojega apostola in utrditi v sebi tisto močno željo: daj Bog, da bi kedaj v svojem apostolu gledali od Cerkve priznanega vzornika. Od indijanskega bazarja sem nimo imeli take slovesnosti, pa je ta slovesnost še celo preseгла vse druge.

V zgodnjih urah so se zbirale številne množice k jutranji slovesni maši, ki jo je daroval predsednik Baragove Zveze, Rev. Plevnik ob asistenci druge duhovščine. Od cerkvice na hrib se je vila dolga procesija Baragovih častivecev, na čelu jim jolietška in čikaška mladinska godba. Maša je bila pri groti. Med mašo je imel govor tajnik Baragove Zveze, P. Odilo Hajnšek, ki je povdarjal, da Baragova stvar že dolgo ni več na mrtvi točki, navdušenost, ki je prevečala naša srca v prvih letih, je še vedno v srcih, samo večkrat bi bilo treba novega olja, da bi plamen znova in znova zagorel. Predvsem se priporočajmo

svojemu vzorniku v dušnih zadevah, z molitvijo odprimo usta Gospodova, da bo v mogočnem glasu pokazal, da mu je do Barage, svojega učenca toliko, da ga hoče imeti med drugimi svojimi nasledovci in poveljanci na altarju.

Popoldanski program se je pričel krog tretje ure. Otvorila ga je čikaška godba, za njo so igrali jolietški godbeniki, med muzikalnim nastop obeh band pa so imeli govore: predsednik Baragove Zveze, pomožni tajnik, Father Wencel Šolar in Ludvig Košnik iz Chicage.

Predsednik Zveze, Father J. Plevnik se je v govoru spomnil še drugega velikega jubileja, ki ga slovenski narod slavi, to je biserno mašo odličnega našega škofa Jegliča. Želel je, da združimo molitev za Baragovo beatifikacijo z molitvijo za zdravje sivolasega vodnika našega preko oceana.

Drugi govorniki so pa povdarjali, naj ne držimo križem rok, temveč jih dvigajmo goreče proti nebu v prošnji, da nam Bog da patrona v nebesih.

Še pozno v noč so se rojaki razhajali od tega veličastnega dneva v dobrem razpoloženju. Bog daj, da se vsako leto sestanemo in se znova navdušimo za Baragovo delo.

Drobiž.

p. Hugo.

SMRT JU JE ZDRUŽILA.

Naši navdušeni in agilni zastopniki Mrs. Barbari Globočnik na Evelethu, Minn. je pred nekaj dnevi umrl dragi mož. Ta udarec jo je tako strl, da se ji je omračil um. Upali so, da bo čas polagoma vsaj za silo zacelil globoko rano. A ni prebolela udarca. V par dneh je šla za mo-

žem. Pokopali so jo 2. avg. zraven ljubljenega moža. Za Ave Marijo ima mnogo zaslug in ji bo v njeni kroniki ohranjen častni spomin. Naj ji Marija povrne, kar je potom nje storila za njeno čast.

OROŽJA NAM MANJKA.

Ko je nemški diktator Hitler stopil Judom na prste, so tako zakričali, da se je po vsem svetu slišalo. In odmev je bil tak, da se ga je še Hitler ustrašil in že napovedan splošen radikalen pogrom proti Judom zelo omilil. Saj bi drugače morda danes ne bil več to kar je. Pa se nemškim Judom zdaleka ni taka krivica zgodila, kot se godi kristjanom in katoličanom v Rusiji, v Mehiki in še marsikje. A k vsem vnebovpijočim krivicam, ki se gode kristjanom in zlasti katoličanom, je

svet molčal in molči. Peščica nemških Judov se mu je zasmilila. Kar je obrežanega in krščenege je dvignilo gromeč protest. Odkod to, se mnogi izprašujejo. In prav odgovarjajo drugi: "Orožja nam manjka. Tiska mogočnega, vplivnega tiska nimamo, da bi svet zainteresirali za svojo pravično pravdo. Najboljši judovski advokat je njih tisk. Potom njega imajo naenkrat ves svet za seboj. Naš tisk je pa v primeri z njihovim kot puška bezgovka v primeri z ročno strojno pu-

ško. Zato nas tepe in preganja kdor hoče in dokler se mu zljubi, pred očmi sto in več milijonov naših bratov in sestra po veri. Še ti ubogi listi, kar jih imamo so z vsako večjo splošno krizo v krizi. Se pač le preveč zavedamo na Kristusove besede: "In peklenska vrata je ne bodo premagala." A sigurno Kristus s temi besedami ni

hotel podpreti naše nemarnosti in nezavednosti. Mi se moramo poslužiti vseh možnih in dovoljenih naravnih sredstev, potem se bomo mogli po pravici sklicevati na to njegovo obljubo. In eno najmogočnejših takih sredstev je poleg radio tisk, ta mogočni pridigar izven cerkve. Le žal, da je izvečine obrezan, ne krščen.

SVETNIK V "OVERALLS".

Pod tem imenom je znan irski delavec Matt Talbot, ki je pred 8 leti umrl v Dublinu, od kapi zadet, ko je bil na poti v cerkev. Ko so ga že mrtvega prenesli v bližnjo bolnišnico, da ugotove kdo je, so našli na njem pokorila, kot so jih nosili

dostojanstvenikov, med njimi pariški kardinal Verdier. Njegov grob je danes bolj znan in bolj obiskan, kot velikih mož, katerih telesni ostanki počivajo na istem pokopališču. Sicer pa on ne bo dolgo tam čakal vstajenja. Kajti proces za

Rev. J. V. Trinko, O.F.M.

Te dni smo pozdravili novega svojega svečenika, ki je prišel po treh letih bivanja v domovini med nas, da s svojim mašniškim blagoslovom blagoslovi svoje rojake in stopi med znanivce božje blagovesti.

Slovenski narod ga pozdravlja, kakor je pozdravil še vse duhovnike z lepim slovenskim pozdravom: Novomašnik bod' pozdravljen.. Poslan si nam bil od Boga, sprejemamo Te kot poslanca božje besede. Da si nam zdrav!

Mnogo uspehov in mnogo božjega blagoslova za težko svečeniško pot. S pozdravi srčnimi hitimo Ti naproti na Tvoji prvi svečeniški poti. Ostani srečen kot ob maši novi, vsa Tvoja pota večni blagoslovi.

največji spokorniki starega in srednjega krščanskega veka, spokorni pas in verige. Šele takrat so širši krogi zaznali za njegovo skrito svetost. Pokopali so ga na Glasnevin pokopališču v Dublinu. Ljudstvo je v vedno večjem številu začelo romati na njegov grob, prosit za razne milosti. Čudežna uslišanja, ki se dogajajo jih vedno več privablja tja. Začasa dublinskega evharističnega kongresa je poromalo tja tudi veliko cerkvenih

njegovo proglasitev blaženim je že v teku. V doglednem času bodo telesni ostanki prenešeni v cerkev, na altar. Tovarniški delavci težaki bodo dobili svojega patrona, kakršnega morda doslej še niso imeli. In ko bodo razni delavski apostoli, ki so tudi njega snubili za razne prevratne ideje, pozabljeni, bodo tisoči delavcev klečali pred njim na altarju, ga prosili pomoči in se vneli za njegov vzor.

LEPA MISEL.

Vsak veren katoličan, ki pride v to deželo, dobi v začetku vtis, da je prišel v pagansko deželo. Vsa pota, ki jih je dotlej hodil po Evropi

so bila s križi iz drugimi svetimi znamenji znamenovana. Povsod se mu klicala v spomin, naj se zaveda, kaj je, kristjan, katoličan. Zlasti ob

podeželskih potih je vse polno takih tihih božjih pridigarjev. Često so to dela vaških samoukov, brez vsake umetniške vrednosti, pač pa velikega versko-moralnega pomena. Tu v Ameriki lahko peš prehodiš milje in milje, ne samo po mestih, tudi po deželi, pa se boš zastonj oziral po kakem takem "znamenju". Sami oglasi vsemogočega, sama navodila kod in kako je treba voziti. Za sveta "znamenja" je mesto samo po cerkvah in mor-da ob potih zasebnih posestev in še to redko. Pa vendar tudi po teh potih romajo ali se vozijo lju-dje, ki imajo Boga lačne in žejne duše. In mar-

sikdo, ki v globini srca čuti to lakoto in žejo, bi ga prej našel, ko bi mu na poti v vidni podobi pa-del v oči. Takim bogoiskateljem priti naproti in jim pokazati pot do njega, ki ga iščejo, je župnik Rev. John Preston v Kearny, N. J. vrgel v jav-nost misel, naj bi se ob prometnih cestah posta-vili veliki križi s Križanim. Kot pravi je dobil na ta poziv mnogo odgovorov, ne samo od katoli-čanov, ampak tudi od protestantov, da celo od ju-dov, ki pozdravljajo njegovo zamisel. Bog daj, da se tudi uresniči!

VSPEŠNA PROPAGANDA.

Tisk, ki ni vreden počenega groša, se že dol-go šopiri in ponuja po raznih stojnicah v čakalni-cah raznih postaj, po vogalih in ob prometnih ce-stah. In dobro kupčijo delajo lastniki teh stoj-nic s takim "šundom". Pa sta si dva Detroitčana Louis F. Krieg in Henry B. Sullivan mislila, za-kaj bi ne poskusila s tako stojnico za zdrav ka-toliški tisk. Malo nad eno leto je vzdržujeta. Vspeh je presenetljiv. Stojnica se je materialno in moralno izplačala. Potom izpostavljenega tiska

se je spreobrnilo h katoliški veri 11 oseb, 12 se jih pripravlja na prestop. Poslujoči prodajavec ti-skovin, Mr. Peter McGuinness, je osebno še 16 drugih napotil k duhovnikom, za natančnejše in-strukcije o verskih vprašanjih, 32 pa jih je za-interesiral za versko-cerkvena vprašanja, ki za-nje prej sploh niso obstojala. Ali ni to dokaz, da moramo z lučjo resnice na mernik in ne pod mer-nik. Snubce bo že sama našla potom božje mi-losti.

RDEČI NAJEMNIKI.

Nemški socialistični voditelji so imeli zelo ši-roka usta za svoje podrejene sodruge. Za prave Mojzese voditelje so se imeli, ki so pripravljene na vse žrtve, samo da popeljejo svoja rdeča krde-la preko puščave socialnih razvalin v obljubljeni deželni rdečih nebes. Toda ko je Hitler zavihtel svoj bič nad njimi, so po vrsti pobrali šila in ko-pita in zbežali na varno v inozemstvo, svoje črede pa zapustili, naj jih raztrga kdor hoče. Braun,

Breitscheid, Greszinski, Klepper, Loevenstein, Hoelterman, Stamper, Rosenfeld, Seydewitz, Bernhard, T. Wolff, sami socialistični stebri, kaj-pada mednarodnega socializma, vse je noč vzela. Nobenega več ni na nemških tleh. Drugi, ki so imeli še premalo podkovan žep, so se pa potuhnili in deloma svoj Confiteor molili, ki jim kajpada tudi ni prišel iz srca. Najemnik pač zbeži, ker je najemnik in ga za ovce ni skrb. . .

Darovi

Za sv. maše so darovali:

L. Hocevar \$1, F. Jerich \$2, J. Pink \$2, M. Bluth \$2, L. Gregorčič \$1, M. Stefanic \$10, F. Loushin \$1, A. Novak \$1, J. Cernivec \$1, F. Laknar \$1, Dz. Bozich \$1, F. Skulj \$2, M. Kosnik \$1, Mrs. Ripes \$1, M. Schriffrer \$9, Mrs. Zelko \$1, G. Kirn \$1, T. Kodrich \$1, M. Mlakar \$1, Pavlic \$2, A. Racic \$1, J. Setlina \$2, B. Gornik \$2, M. Oblak \$1, F. Tomsic \$2, A. Krolnik \$2, J. O-korn \$1, Th. Karger \$1, M. Francel \$5, J. Hocevar \$1, L. Hocevar \$1, Mrs. A. Mlakar \$1.50, A. Kutnar \$1, Geo. Lasich \$3, F. Volk \$1, T. Bevc \$5, M. Zerovnik \$1, M. Modic \$1.50, M. Me-ninger \$1, M. Mlakar \$1, E. Orden-dorski \$1, Wm. Vrnichar \$3, A. Vr-

nicher \$1.50, Mrs. Misjak \$1, Mrs. Kernz \$1, M. Gergovich \$1, J. Jancer \$1, A. Rebek \$1, P. Kosir \$1, A. Za-gar \$1, A. Fister \$5, Mr. Peternel \$2, Mrs. T. Sulzer \$1.50, M. Koder \$1, Mrs. A. Chopp \$1, M. Sodec \$2.50, Mrs. H. Zore \$3, Mr. F. Ivancic \$2.50, Mrs. Bogolin \$1, Mrs. Markovich \$4, Mr. Dobravec \$2, Mrs. Bruder \$1, Mr. Krese \$1, Mrs. Frank \$1, M. Pristov \$1, Mrs. M. Opeka \$1.50, Mrs. Rud-man \$1.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

F. Skulj \$20, M. Leskovar \$10, M. Markelz \$1, A. Mlakar \$1, Mrs. K. Mikan \$2.

Dar za Ave Marijo:

J. Jaksa \$2, Mrs. A. Chopp \$1, F. Kerze \$1.

Za lučke so poslali:

P. Zagar 50c, B. Gornich 50c, A. Racic 20c, U. Konda 50c, M. Modic 50c, J. Slapnicar 50c, F. Kupcek 25c, J. Rezek \$1, A. Vančina 25c.

Poseben dar:

Mr. in Mrs. Tomazetig sta darovala za luško groto \$20.00 v zahvalo za novo dobljene zdravje po hudi bolezn.

Za dijaški sklad: M. Kapsch \$1.

Dar za cerkev: Mr. G. Panchur \$10.

Dar za samostan: Tomazin \$5.

Na pomoč našim dijakom!

Ne preostaja mi nič drugega ko javno zaklicati: Na pomoč!

Naš komisarijat je ta zadnja leta sprejel večje število dijakov, dobrih in pridnih dečkov, da bi se v njegovi oskrbi pripravljali na vzvišeni duhovniški poklic.

Šola stane, to veste vsi. Plačevati so imeli za te dijake deloma starši, deloma komisarijat sam s pomočjo svojih dobrotnikov.

Je šlo, hvala Bogu — dokler je šlo! In še gre pri nekaterih, hvala Bogu! Žal — pri mnogih ne gre več —

Ali so starši obubožali, ko ni dela, ali je obubožal komisarijat, ko ni več dobrotnikov — ali pa oboje!

Ali ni škoda, tem dobrim dečkom odpovedati nadaljnji sprejem in jih — poslati domov?!

Jaz vem, da so še med naročniki našega lista in med našimi prijatelji taki, ki bi mogli te dijake rešiti.

Poznam zakonske pare, ki nimajo lastnih otrok, imajo pa zaslužek in niso brez premoženja.

Poznam samske, ki nimajo za nikogar skrbeti, pa imajo sredstva, da bi lahko skrbeli.

Ali bi se ne našlo med takimi nekaj blagih duš, ki bi hotele postati tem bodočim našim novomašnikom duhovni očetje, duhovne matere?!

Ali bi ne bilo lepo, če bi o priliki nove maše taki lahko dejali: to je naš, to je moj novomašnik?

Če je kdo, ki ga bo ganil ta oklic, naj bo tako prijazen in naj piše na naslov:

VERY REV. BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M.
Commissary Provincial

Box 841 Decker Avenue,

JOHNSTOWN, PA.

VESELO OZNANILO.

Se je ostalo nekaj pristnega lemontskega medu od jesenske zetje. Tem potom oznanimo vsem, ki si žele lemontskega medu, naj se takoj javijo Patru Johnu v Lemontu, P. O. 608. Med, kakor veste sami, je eno najboljših domačih zdravil. Naj bo za prehlajenje ali druge nerednosti človeškega organizma in telesa. Najstarejše zdravilo je, kar jih pozna svet, pa tudi najboljše. Stavim, da je Father John zato tako zdrav in vedre volje, pri svojih 64 letih je še vedno živahen, kakor da bi bil v tridesetih, stavim, da je to zato, ker Father John tudi sam rad uživa čebelin sad.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO. FRANK GRILL.

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088

Baragova knjiga

Jos. Gregorich,
pisatelj knjige.

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepismo knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. -- Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdorkoli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo med natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom.

